महालेखापरीक्षकको वार्षिक प्रतिवेदन २०७८

बारागढी गाउँपालिका, बारा

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
काठमाडौं, नेपाल

Serving the Nation and the People

दूरदृष्टि (Vision)

जनहितकालागि जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्द्धन गर्ने विश्वसनीय संस्था हुन प्रयत्नशील रहने ।

(We strive to be a credible institution in promoting accountability, transparency and integrity for the benefit of the people)

गन्तव्य (Mission)

सरोकारवालालाई सार्वजनिक कोषको दक्षतापूर्ण उपयोग सम्बन्धमा आश्वस्त पार्न स्वतन्त्र एवं गुणस्तरीय लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्ने ।

(Provide independent and quality audit service to assure our stakeholders that the public funds are efficiently used)

मूल्य मान्यता (Core Values)

निष्ठा	(Integrity)
स्वतन्त्रता	(Independence)
व्यावसायिकता	(Professionalism)
पारदर्शिता	(Transparency)
जवाफदेहिता	(Accountability)

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
बबरमहल, काठमाडौं, नेपाल
Babar Mahal, Kathmandu, Nepal

प्रदेश नं.१ र प्रदेश नं.२ लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय

पत्र संख्याः २०७७।७८
च. नं. ३११ मितिः २०७८।५।४

बिषयः लेखापरीक्षण प्रतिवेदन।

श्री अध्यक्ष ज्यू,
बारागढी गाउँपालिका,
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
बारा।

नेपालको संबिधानको धारा २४१ बमोजिम त्यस नगरपालिकाको आर्थिक बर्ष २०७६।७७ को लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) बमोजिम यो प्रतिवेदन जारी गरीएको छ। उक्त प्रतिवेदन लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(३) र दफा २२ को प्रयोजनको लागि अनुरोध छ।

(नेत्र कुमार खत्री)
नायब महालेखापरीक्षक

महालेखापरीक्षकको भनाइ

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सबै सरकारी कार्यालयको लेखापरीक्षण नियमितता, मितव्ययीता, कार्यदक्षता, प्रभावकारीता र औचित्यको आधारमा महालेखापरीक्षकबाट हुने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक गाउँपालिका र नगरपालिकाको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ । सोही व्यवस्थाबमोजिम स्थानीय तहको २०७६।७७ को आर्थिक कारोबारको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी यो प्रतिवेदन जारी गरिएको छ।

स्थानीय तहको लेखापरीक्षण नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन, सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, वित्तीय लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीय तह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र निकायसँग सम्बन्धित ऐन, नियमको आधारमा सम्पन्न गरिएको छ । लेखापरीक्षणको प्रमुख उद्देश्यहरुमा वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानूनको पालना, बजेट तथा योजना तर्जुमा एवं कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन, सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण र उपयोग, जिम्मेवारी र जवाफदेहिता एवं सेवा प्रवाहको अवस्था मूल्याङ्कन गर्नु रहेको छ । त्यसैगरी स्रोत साधनको प्राप्ती र उपयोग सम्बन्धमा प्रचलित कानूनको पालना भए नभएको विश्लेषण गरी वित्तीय व्यवस्थापनमा सुधारका लागि सुझाव प्रस्तुत गरी सुशासन प्रबर्द्धनमा टेवा पुऱ्याउनु लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको छ ।

आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को लेखापरीक्षण सम्पन्न भएपश्चात जारी गरिएको प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्राप्त प्रतिक्रियाका विषयहरु मिलान गरी कायम रहेका व्यहोरा समावेश गरेर राय सहितको अन्तिम प्रतिवेदन पठाइएको छ । प्रतिवेदनमा दिएका सुझावहरुको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहमा रहेको सीमित स्रोत साधनको उपयोग गरी विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा मितव्ययिता, दक्षता र प्रभावकारिता हासिल गर्न सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ । फलस्वरुप स्थानीय तहको कार्यसम्पादनमा जवाफदेहिता र पारदर्शिता प्रबर्द्धन हुने विश्वास लिइएको छ ।

लेखापरीक्षणबाट मूलतः आन्तरिक आय र राजस्व बाँडफाँटको प्रक्षेपण यथार्थपरक नरहेको, आन्तरिक आय ठेक्का व्यवस्थापनमा स्पष्ट कानूनी व्यवस्था नभएको, आय सङ्कलन न्यून रहेको, पर्याप्त आधार बेगर राजस्व छुट दिएको, बक्यौता असुलीमा प्रभावकारीता नआएको, बजेट अनुशासन कमजोर रहेको, अबण्डा बजेट राखेको, खर्च पश्चात बजेट तथा कार्यक्रम संशोधन गरी अनुमोदन गर्ने गरेको, वर्षान्तमा बढी खर्च गरेको, खरिद कानून विपरीत सोझै खरिद गरेको, अत्यधिक प्रशासनिक खर्च गरेको, बचत अनुदान फिर्ता नगरेको, वितरणमूखी खर्चको बाहुल्यता रहेको जस्ता प्रवृत्ति देखिएका छन् । त्यसैगरी विकास निर्माणतर्फ योजना प्राथमिकीकरण नगरेको, साना तथा टुक्रे आयोजनाको छनौट गरेको, जटिल प्रकृतिका कार्यहरु समेत उपभोक्ता समितिबाट गराएको, तोकिएबमोजिम जनसहभागिता नजुटेको, दीगो विकासका लक्ष्य अनुरुप योजना र कार्यक्रम तर्जुमा नगरेको, दीर्घकालीन विकासको खाका तर्जुमा नभएको जस्ता समस्या रहेका छन् ।

स्थानीय तहको आन्तरिक व्यवस्थापनतर्फ आवश्यक अनुभवी र दक्ष जनशक्तिको कमी रहेको, कर्मचारी नियुक्ति तथा बढुवामा प्रदेश लोकसेवा आयोगको परामर्श नलिएको, सेवा प्रवाहमा अपेक्षित सुधार हुन नसकेको, स्रोत, साधन र सम्पत्तिको दुरुस्त अभिलेख नरहेको, सञ्चालित योजना, कार्यक्रम, सेवा प्रवाहको अभिलेख नराखेको, बैंक हिसाब विवरण तयार गर्ने नगरेको, लेखाङ्कन तथा समग्र प्रतिवेदन प्रणाली र आन्तरिक नियन्त्रण कमजोर रहेको छ । साथै आन्तरिक लेखापरीक्षण भरपर्दो र प्रभावकारी नभएको पाइएको छ। स्थानीय तहमा लेखा समितिको गठन, कार्यक्षेत्र, लेखापरीक्षण प्रतिवेदन उपर छलफल र बेरुजू फछ्र्यौट सम्बन्धी स्पष्ट कार्यविधि तर्जुमा हुन बाँकी रहेको पाइएको छ । लेखापरीक्षणबाट औंल्याएका व्यहोराहरु सुधार गरी गत विगतका बेरुजु उपर अपेक्षितरुपमा आवश्यक कारवाही भए गरेको समेत देखिएन ।

समय र जनशक्तिको सीमितताको बावजुद यथासम्भव स्थानीय तहको कार्यस्थलमा नै उपस्थित भई लेखापरीक्षण गरिएको थियो । लेखापरीक्षणको क्रममा लेखापरीक्षण टोलीले स्थानीय तहका प्रमुख सहितका पदाधिकारीहरुसँग छलफल समेत गरिएको थियो । लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका व्यहोराको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहको वित्तीय व्यवस्थापन, भौतिक पूर्वाधार र सेवा प्रवाहमा सुधार हुने अपेक्षा गरेको छु । स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुर्‍याउने स्थानीय तहका सबै पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरु र लेखापरीक्षण तथा प्रतिवेदन तयारीमा संलग्न यस कार्यालयका कर्मचारीहरु सबैलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

(टंकमणि शर्मा, दंगाल)
महालेखापरीक्षक

२०७८ भाद्र ४ गते

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
बबरमहल, काठमाडौं, नेपाल
Babar Mahal, Kathmandu, Nepal

प्रदेश नं.१ र प्रदेश नं.२ लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय

पत्र संख्याः२०७७।७८
च.नं.:३१२

मितिः२०७८।५।४

श्री अध्यक्ष ज्यू,
बारागढी गाउँपालिका,
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
बारा।

विषयः लेखापरीक्षण प्रतिवेदन

कैफियत सहितको राय

हामीले बारागढी गाउँपालिका, बाराको आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को बित्तिय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित आय ब्यय बिबरण तथा लेखा टिप्पणीहरुको लेखापरीक्षण गरेका छौं ।

हाम्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असर बाहेक, पेश भएको २०७७ आषाढ ३१ मा समाप्त भएको आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को बित्तिय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित आय ब्यय बिबरणले स्थानीय तहसँग सम्बन्धित प्रचलित कानून र परम्परा बमोजिम सारभूत रुपमा सहि तथा यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ ।

कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार

१. पालिकाले महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत नेपाल सार्बजनिक क्षेत्र लेखामानको ढाँचा प्रयोग गरी बित्तिय बिबरण तयार गरेको छैन ।

२. लेखापरीक्षणमा देखिएका व्यहोराहरुका सम्बन्धमा मिति २०७८।२।६ मा जारी गरिएको प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्रतिक्रिया प्राप्त भएन । कायम भएका व्यहोराको अन्तिम प्रतिवेदन पाना २०(बिस) यसैसाथ संलग्न छ ।

३. लेखापरीक्षणबाट रु १ करोड १४ लाख ७१ हजार बेरुजू देखिएको छ। सो मध्ये असुल गर्नुपर्ने रु ३७ लाख २१ हजार, प्रमाण कागजात पेश गर्नुपर्ने रु १६ लाख नियमित गर्नुपर्ने रु. ४८ लाख ५१ हजार पेश्की बाँकी रु १२ लखा ९९ हजार रहेको छ ।

४. आम्दानी तथा खर्चको स्रेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले नगरपालिकाको पेश्की बाहेक सम्पत्ति तथा दायित्व यकीन हुने कुनै जानकारी खुलाएको छैन ।

हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्वन गरेका नेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमान, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानून बमोजिम गरिएको छ। वित्तीय विवरण तयार गर्ने स्थानीय तहसँग हामी स्वतन्त्र छौं। त्यसका लागि स्वीकृत आचार संहिता अनुसार हामीले काम गरेका

छौं। लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका लेखापरीक्षण प्रमाणहरु हाम्रो रायव्यक्त गर्ने आधारका लागि पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय विश्वस्त छ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन र लेखाउत्तरदायी अधिकृतको जिम्मेवारी

आर्थिक कार्यबिधि तथा बित्तिय उत्तरदायित्व ऐन २०७६ र स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानुन बमोजिम सही र यथार्थ हुने गरी वित्तीय विवरण तयार गर्ने तथा जालसाजी वा अन्य गल्तीका कारण वित्तीय विवरण सारभूत रुपमा गलत आँकडा रहित स्वरुपमा बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागु गर्ने जिम्मेवारी नगरपालिका व्यवस्थापनमा रहेको छ। गाउँ कार्यपालिका, अध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत गाउँ पालिकाको वित्तीय प्रतिवेदन प्रकृयाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन् ।

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

वित्तीय प्रतिवेदन समग्रमा जालसाजी वा अन्य गल्ती समेतका कारण सारभूत रुपमा गलत आँकडा रहित रहेको होस् भनि उचित आश्वस्तता प्राप्त गरी राय सहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो। लेखापरीक्षणमा उचित आश्वस्तताले सामान्य स्तरको आश्वस्ततासम्म प्रदान गरेको हुन्छ, तर लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्वन गरेका नेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमान, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानून बमोजिम गर्ने लेखापरीक्षण सम्पादन भएकै अवस्थामा पनि सबै प्रकारका जालसाजीजन्य वा अन्य गल्ती पत्ता लगाउने सक्ने निश्चितता भने हुदैन । वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया गर्ने आर्थिक निर्णयमा नै फरक पार्न सक्ने अवस्था देखिएका एउटै वा समग्रतामा हुने विषेश वा जालसाजीजन्य वा अन्य गल्तीलाई सारभूत रुपमा गलत आँकडा मानिएको छ ।

(नेत्र कुमार खत्री)
नायब महालेखापरीक्षक

बारागढी गाँउपालिका, बारा

लेखापरीक्षण प्रतिवेदन

२०७६/७७

ब उ शि नं बिभिन्न कार्यालयको नामः **बारागढी गाउँपालिका, बारा।** आ.व. २०७६।७७

दफा	भौ.नं., मिति र ब्यहोरा	बेरुजू रकम
	परिचय – स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारीणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न स्थानीय सरकारको संचालन गर्ने उद्देश्यले यस बारागढी गाउँपालिकाको स्थापना भएको हो। स्थानीय सरकारले संचालन गर्ने कार्यमा सहकारिता, सह–अस्तित्व र समन्वयलाई प्रर्वद्धन गर्नु र स्थानीय सरकारका काममा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी नागरिकलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नु यस पालिकाको उद्देश्य रहेको छ। यस गाउँपालिका अन्तर्गत ६ वडा, ३३ सभा सदस्य, ३९.२९ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफल तथा २७ हजार १ सय ९१ जनसंख्या रहेको छ।	
	• **वित्तीय विवरण विश्लेषण**	
१.	**वित्तीय विवरण** – स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७२ मा गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले प्रत्येक वर्षको साउन एक गतेदेखि आगामी वर्षको असार मसान्तसम्मको अवधिलाई आर्थिक वर्ष कायम गरी आय र व्यवयको हिसाव राख्नुपर्दछ। सोही ऐनको दफा ६९ मा तोकीय अनुसार गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्नो आर्थिक कार्य प्रणलीको व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ। पालिकाले पेश गरेको वित्तिय विवरण निम्नानुसार रहेको छ।	

बारागढी गाउँपालिका, बारा

आर्थिक विवरण

२०७६/७७

आय तर्फ		व्यय तर्फ	
आय विवरण	**यस वर्षको यथार्थ आय रु.**	**व्यय शिर्षक**	**यस वर्षको यथार्थ व्यय रु.**
गतवर्षको जिम्मेवारी		**राजश्व बाँडफाँड**	
मूल खाता	६६२७९६५३.०४	पूँजिगत खर्च	११०४४७९.००
धरौटी खाता	७९६७१३.००	चालु खर्च	३४७७७८७०.०८
विपद व्यवस्थापन खाता	०	**वित्तिय समानिकरण खर्च**	०
स्थानीय तहबाट	१९०००००००.००	पूँजिगत खर्च	५९०७७०७८.९६
प्रदेश बाट	१०००००००.००	चालु खर्च	६६४८८०७.२४
संघीय सरकारबाट	४७७३००.००	**आन्तरिक राजश्व खर्च**	०
राजश्व खाता	०	पूँजिगत खर्च	३७२२९३५१.००
आन्तरिक राजश्व	२९३३१००.६३	चालु खर्च	११९४०४३५.३०
राजश्व बाँडफाँड	४८२२७११२.५०	**सशसर्त अनुदान**	०
संघीय स.बाट प्राप्त अनुदान	०	चालु खर्च	६१००९४२५.२९
वित्तिय समानीकरण अनुदान	१०१३००००००.००	पूँजिगत खर्च	५६५७३०९.८५
सशर्त अनुदान	१००९६५०००.००	**ASWA-II**	५७६३००.००
ASWA-II	९८३०००.००	**विपद व्यवस्थापन कोष खर्च**	१९३७७३१४.००
प्रदेश सरकार प्राप्त अनुदान	०	**प्रदेश सरकार**	०

दफा	भौ.नं., मिति र ब्यहोरा	बेरुजू रकम

वित्तिय समानीकरण अनुदान	७१५८०००.००	वित्तिय समानीकरण	६१७४४९३.००
सर्शत अनुदान	५०००००००.००	सर्शत अनुदान फिर्ता	१००००००००.००
समपुरक अनुदान	२०००००००.००	**बैक मौज्दात**	०
विशेष अनुदान	३०००००००.००	मुल खाता	६९६२१०५९.५९
धरौटी प्राप्त	१६१४५९९.००	धरौटी खाता	१९४६७९१.००
बेटि बचाउ बेटि पढाउ	५००००.००	विपद व्यवस्थापन कोष खाता	१०२९१३५.००
चेक काटिएको तर नसाटिएको	१९८१५७.००	**धरौटी फिर्ता**	४६४५२१.००
	०	**बेटि बचाउ बेटि पढाउ**	५००००.००
	०	**संघीय सर्शत अनुदान फिर्ता**	३४२९८२६४.८६
कुल जम्मा	**३६०,९८२,६३५.१७**	**कुल जम्मा**	**३६०,९८२,६३५.१७**

यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोरा देहाय बमोजिम छन्

- स्थानीय तहले बैंक समायोजन हिसाब खाता राखेको छैन। जसबाट स्थानीय तहको असार मसान्तको बैंक मौज्दात र श्रेस्ताको मौज्दात रु.१,०४,८२,२०८.८६ ले फरक देखिएको छ।
- कतिपय सम्बन्धित आर्थिक कारोबारहरुको गोश्वरा भौचर बजेट शिर्षकगत बैक नगदी किताबमा नजनाएकाले श्रेस्ता अनुसार बैक मौज्दात ऋणात्मक रहेको तथा स्थानीय तहका सबै खाताहरुको एकमुष्ट हिसाव गर्दा मौज्दात ऋणात्मक नरहेको ।
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को नियम ७२(२) मा नेपाल सरकारले निर्धारण गरे बमोजिमको आय र व्ययको वर्गीकरण तथा खर्च शीर्षक सम्बन्धी व्यवस्था अवलम्बन गर्नुपर्ने तथा नियम ७६(२) मा महालेखा परीक्षकबाट स्वीकृत भए बमोजिमको ढाँचामा लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था गरेकोमा यस पालिकाले २०७६।२।१९ मा महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत भएको NEPSAS based ढाँचामा प्रतिवेदन तथा लेखाङ्कन गरेको पाईएन ।

  त्यसैले तोकेबमोजिमका वित्तीय विवरणहरु तथा खाताहरु अद्यावधिक गरी आय र व्ययको वास्तविक स्थिति देखिने गरी लेखांकन गर्नुपर्दछ ।

२. **बैक हिसाब मिलान नगरेको** – स्थानीय तह सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७६(२) बमोजिम स्थानीय तहले आफ्नो कारोबारको लेखा महालेखा नियन्त्रक कार्यालयको सिफारिशमा महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत भएको ढाँचामा राख्नुपर्ने उल्लेख छ । सो बमोजिम मासिक रुपमा स्रेस्ता र बैक खाताको हिसाब मिलान विबरण तयार गर्नुपर्नेमा स्थानीय तहले सञ्चालन गरेको देहायबमोजिमको खाताको बैंक हिसाब मिलान विवरण तयार नगरेको कारण निम्नानुसार फरक पर्न गएकोले बैंक हिसाब मिलान विवरण तयार गरी यकिन गनुपर्ने रु.१,०४,८२,२०८.८६

सि.नं.	खाताको नाम	श्रेस्ता अनुसार बाँकी	बैंक स्टेटमेण्ट अनुसार बाँकी	फरक
१	मूल संचित कोष खाता	५९१६७७१९.७३	६९६२१०५९.५९	१०४५३२५९.८६
२	विपद व्यवस्थापन कोष	१०००१८६.००	१०२९१३५.००	२८९४९.००
	जम्मा	**६०,१६७,९०५.७३**	**७०,६५०,१९४.५९**	**१०,४८२,२०८.८६**

३. **आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७८ वमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरि लागु गर्नुपर्नेमा लागु गरेको पाईएन। यस सम्वन्धमा देखिएका अन्य व्यहोराहरु तपशिल वमोजिम रहेका छन ।

- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ अनुसार आफ्नो क्षेत्रभित्रको

दफा	भौ.नं., मिति र ब्यहोरा	बेरुजू रकम
	आधारभुत तथ्यांक संकलन, अभिलेखांकन र व्यवस्थापन गर्नुपर्ने सो गरेको पाईएन। • पालिकाले २०७६।७७ को अवधिमा भएको आफ्नो आर्थिक कारोवारको अनुसुची २११ वमोजिम ढाँचामा वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरेको पाईएन। • पालिकाले कार्यक्रमगत तथा योजनागत खाता राखेको पाईएन। साथै पालिकाबाट यस वर्ष संचालित कार्यक्रम तथा योजनाको कार्यान्यवयन र सेवा प्रवाह समेतको वार्षिक कार्यक्रम अनुसारको प्रगति तयार गरेको पाईएन। • कार्यालयको श्रेष्ता र वैक विचको हिसाव फरक परे वा नपरेको सम्वन्धमा वैक हिसाव मिलान विवरण तयार नगरेको कारण हिसाव मिलान भए नभएको सम्वन्धमा यकिन गर्न सकिएन। • राजस्व संकलन सम्बन्धमा सुचना प्रबिधिको प्रयोग गरी सबै कारोबार बैकिङ्ग प्रणाली मार्फत गर्ने गरेको देखिएन। • अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ बमोजिम मध्यकालीन खर्च संरचना तयार गर्नुपर्नेमा पालिकाले सो बमोजिम मध्यकालीन खर्चको संरचना तयार गरेको पाईएन। • स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा गाउपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्नो अधिकारक्षेत्रभित्रका विषयमा स्थानीयस्तरको विकासका लागि आवधिक, वार्षिक, रणनीतिगत विषय क्षेत्रगत मध्यकालीन तथा दीर्घकालीन विकास योजना तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको पाईएन। • स्थानिय तहले आफ्नो क्षेत्रमा कार्यान्वयन हुने आयोजनाको बिश्लेषण गरी सम्भाव्य आयोजनाको बैंक खडा गरेको देखिएन। • दिगो बिकास योजना (२०१५-३०) लाई कार्यान्वयन गर्ने सन्दर्भमा लक्ष्यलाई आन्तरिकीकरण गर्ने र मध्यकालिन लक्ष्यहरु तोकि मुल्याङ्कन गर्ने कार्य भएको देखिएन। • वडा कार्यालयमा रहेका जिन्सी सामान सहितको अभिलेख देखिने गरी पालिकाको मूल जिन्सी खाता अध्यावधिक गरेको पाईएन। • जिन्सी निरिक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भए अनुसार विभिन्न मालसामान मर्मत तथा लिलाम गर्नु पर्नेमा गरेको पाईएन। • मुल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३ को नियम ६क मा ठेक्का सम्झौता र कर भुक्तानीको जानाकारी सम्वन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयलाई नदिई आर्थिक वर्षको अन्तमा मात्र दिएको तथा इ टीडिएस नगरेको पाइयो। • कुनै रकमको भुक्तानी दिँदा रित पुगेको वा नपुगेको जाँच गरी रसिद विल भर्पाइहरुमा सिलसिलेवार नम्वर राखि कार्यालय प्रमुखले तोकेको कर्मचारीले भुक्तानी भएको जनाउने छाप समेत लगाई दस्तखत गरी प्रमाणित गर्नुपर्नेमा सो अनुसार गरेको पाईएन। • सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ७ र ८ मा खरिदको गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयार गर्नुपर्नेमा तयार गरेको पाईएन। • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १३ वमोजिम आर्थिक वर्ष शुरु हुनुभन्दा पन्ध्र दिन अगाबै पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको निर्माण सामाग्री मूल्य, ज्याला, भाडा तथा अन्य महशुलको स्थानीय न्युनतम दररेट तोक्नु पर्नेमा तोकेको पाईएन। • ठेक्काहरुको विस्तृत विवरण देखिने गरी ठेक्का अभिलेख खाता र कन्टिन्जेन्सी खाता राखेको पाईएन। • स्थानीय तहले निर्माण व्यवसायी तथा उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य गराएकोमा निर्माण कार्यमा प्रयोग हुने सामानको गुणस्तर परीक्षण गरेको पाइएन ।	

दफा	भौ.नं., मिति र ब्यहोरा	बेरुजू रकम
	• स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७४(२) अनुसार सार्वजनिक खरिद नियमावली वनाई लागु गर्न सक्ने व्यवस्था भएकोमा सार्वजनिक खरिद नियमावली वनाएको पाईएन । • सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ अनुसार यस वर्ष कार्यसम्पन्न भएका आयोजना तथा कार्यक्रमहरु उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गर्नुपर्नेमा गरेको पाईएन । • संस्था दर्ता ऐन, २०३४ दफा ३ पालिकाबाट संचालन भएका विभिन्न योजना निर्माण कार्य गर्न सम्झौता गठन गरेका उपभोक्ता समिति ऐनको उक्त व्यवस्था अनुसार मान्यता प्राप्त हुने गरी दर्ता गरेको पाइएन । • पालिकाले आयोजना।कार्यक्रम छनौट गर्दा उपभोक्ता समितिको तर्फबाट नगद लागत सहभागिता जुट्ने आयोजनालाई प्राथमिकता दिनुपर्ने,मा सो नगरेको र लागत सहभागिता सहितका लागत अनुमान तयार गरेको देखिएन । • सञ्चालित योजनाको सूचना पाटीमा आय–व्यय, अपेक्षित र वास्तविक लाभका साथै उपभोक्ताको योगदान र कार्यसम्पादन लगायतका विषयमा स्पष्ट गरी सरोकारवाला सहितको सार्वजनिक सुनुवाई र सार्वजनिक परीक्षणलाई अनिवार्य गर्नु गराउनु पर्नेमा अधिकांशतः पालना भएको पाईएन। • वातावरणको संरक्षणको एकिकृत दिर्घकालीन योजना तयार गरेको पाइएन ।शहरीकरण भैरहेका स्थानलाई मध्यनजर राख्दै फोहोरमैला ब्यबस्थापन स्थल पहिचान एबं कार्ययोजना तयार गरेको पाईएन । • पालिकाको विकास निर्माण व्यवस्थापन तथा सेवा प्रवाहका लागि प्राविधिकतर्फ ५७ र प्रशासनिकतर्फ ३३ समेत ९० कर्मचारीको दरबन्दी स्वीकृत भएकोमा क्रमशः ४१ र ३० समेत ७१ पदपूर्ती भएकोले कार्यालय सञ्चालनमा कर्मचारीको अभाव रहेको पाईयो। • सुशासन व्यवस्थापन तथा सञ्चालन नियमावली, २०६५ अनुसार नागरिक वडापत्रमा उल्लेखित सेवाहरुको कार्यान्वयन स्थिती अनुगमन गर्न अनुगमन संयन्त्र तय गरेको पाईएन । • निजामती सेवा ऐन, २०४९ वमोजिम कर्मचारीहरुको कार्य विवरण वनाई लागु गरेको पाईएन। • निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा ७ख२ वमोजिम तलवि प्रतिवेदन पारित गराएर मात्र तलव भत्ता भुक्तानी गर्नुपर्नेमा कार्यालयले तलवी प्रतिवेदन आंशिक मात्र पारित गरी वर्षभरीमा रु.५२६३६८८९.०० खर्च लेखेको पाईयो। • संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको २०७३।१२।२५ को परिपत्र अनुसार यस पालिकामा समाहित भएका साविकका गाँउ विकास समितिको नाममा रहेका पेश्की तथा वेरुजुको लगत तयार गरेको पाईएन। • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ अनुसार स्थानीय तहहरुले आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विषयमा ऐन तथा सोको अधिनमा रही नियम निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड बनाउनुपर्नेमा यस पालिकाले हालसम्म ५ ऐन, ३ नियमावली, १२ कार्यविधि ३ निर्देशिका र ३ नर्म्स समेत २६ कानुन एवं कार्यविधि निर्माण गरी कार्यान्यनमा ल्याएको छ। तसर्थ पालिकाले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई तोकीए बमोजिम प्रभावकारी र विश्वशनीय बनाइ सेवा प्रवाह सुदृढ बनाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।	
४.	**भवन नक्सा पासः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २५ वमोजिम पालिका क्षेत्रमा नक्सा पास नगराई घर निर्माण गर्न नपाइने व्यवस्था छ।पालिका भित्र बनिरहेका	

दफा	भौ.नं., मिति र ब्यहोरा	बेरुजू रकम
	सम्पूर्ण घरहरुलाई करको दायरामा ल्याई नक्सा पास पछि मात्र घर बनाउने इजाजत पर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले नक्सा पासको लागि अनुरोध भई आएका घरजग्गाको मात्र नक्सा पास गर्ने गरेको देखियो। निर्माण इजाजत नलिई बनाइराखेका भवनहरुको निगरानी र अनुगमन बढाई नक्सा पास गराउन प्रोत्साहित गरी राजस्व बृद्धि गर्नेतर्फ आवश्यक पहल गर्नुपर्दछ।	
	• **योजना तर्जुमा, बजेट तथा कार्यक्रम**	
५.	**बजेट पेश, पारित र अख्तियारी** - स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको राजश्व र व्ययको अनुमान कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई असार १० गते भित्र पेश गर्ने र यसरी पेश भएको बजेट छलफल गरी असार मसान्तभित्र सभाबाट पारित गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। सोही ऐनको दफा ७३ मा सभाबाट बजेट स्वीकृत भएको ७ दिनभित्र स्थानीय तहका प्रमुखले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। यस स्थानीय तहमा उपाध्यक्ष श्री लक्ष्मी देवी साह ले २०७६।३।१० गते रु.३५ करोड ९२ लाख ९५ हजारको बजेट सभा समक्ष पेश गरेकोमा २०७६।४।३१ मा पारित भएको छ । यसैगरी स्थानीय तहका प्रमुखले २०७६।५।२ मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गरेको देखिन्छ। कानूनले तोकेको समयमा आय र व्ययको अनुमान पेश गरी पारित गर्ने र अख्तियारी दिनेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ।	
६.	**चौमासिक पूँजीगत खर्च** - आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम २३ बमोजिम स्वीकृत भएको कार्यक्रममा नियम २५ बमोजिम चौमासिक प्रगति विवरण वनाई पेश गर्नुपर्ने र चौमासिक कार्यलक्ष्य तथा कार्यक्रम बमोजिम कार्यसम्पादन सम्पन्न गरी कर्यक्रम कार्यान्वयन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। कार्यालयले उपलव्ध गराएको विवरण अनुसार चौमासिक पुजिगत खर्चको स्थिति देहाय बमोजिम छ। वर्षान्तमा हतारमा काम गराउँदा कामको गुणस्तरमा असर पर्ने देखिएकोले नियममा भएको व्यवस्था अनुरुप आषाढमा खर्च गर्ने परिपाटीमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।	

सि.नं.	पूँजीगत खर्च शीर्षक	कुल खर्च	चौमासिक खर्च (रु.हजारमा)			आषाढ महिनाको मात्र खर्च
			प्रथम चौमासिक	दोस्रो चौमासिक	तेसो चौमासिक	
१	सबै	१०७२५७	३५२६	५६५४	९८०७७	
	कूल खर्चः	**१०७२५७**	**३५२६**	**५६५४**	**९८०७७**	
	खर्च प्रतिशत	१००	३.२९	५.२७	९१.४४	

दफा	भौ.नं., मिति र ब्यहोरा	बेरुजू रकम
७.	**क्षेत्रगत बजेट र खर्च-** स्थानीय तहको एकीकृत, समानुपातिक र दिगो विकासका क्षेत्रगत रुपमा समानुपातिक बजेट विनियोजन गरी खर्च गर्नुपर्ने हुन्छ। यस पालिकाको २०७६।७७ को क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति देहायअनुसार रहेको देखिन्छ।	

(रु.हजारमा)

मुख्य क्षेत्र	वार्षिक वजेट	खर्च रकम	कुल खर्च मध्ये प्रतिशत
आर्थिक विकास	६८९५	४९२८	७१.४८
सामाजिक क्षेत्र	१०७१३८	६९७७८	६५.१३
पूर्वाधार विकास क्षेत्र	११९१७२	७०३४०	५९.०२
वित्तीय व्यवस्थापन र सुशासन	२३४७७	२०३३४	८६.६१
कार्य सञ्चालन तथा प्रशासनिक खर्च	९७५२२	५८२३८	५९.७२
जम्मा	**३५४२०५**	**२२३६१९**	**६३.१३**

दफा	भौ.नं., मिति र ब्यहोरा	बेरुजू रकम
	उल्लिखित विवरण विश्लेषणबाट निम्नानुसार देखिएको छः	
७.१.	**खर्च बिश्लेषणः** पालिकाले यसबर्ष कुल आन्तिरक आयबाट रु.२९३३१००.६३ राजस्व बाँडफाँड र अनुदानबाट रु.२८९३५८५६९.५० समेत रु.२९२२८१६७०.१३ आम्दानी भएकोमा चालु तर्फ रु.१४६३६५८६३.७२ र पूँजिगत तर्फ रु.१०७२५७०००.०० समेत रु.२५३६२२८६३.७२ खर्च भएको छ। खर्च मध्ये आन्तरिक आयको हिस्सा ११.५६ प्रतिशत रहेको छ। यसबर्ष पदाधिकारी सबिधामा रु.१२७५०००.०० खर्च भएको छ जुन आन्तरिक आयको ४३.४७ प्रतिशत रहेको छ। पालिकालाई प्राप्त भएको सबै अनुदान र राजस्व बाँडफाँडको रकमबाट ५०.०७ प्रतिशत चालु र ३६.६९ प्रतिशतमात्र पूँजिगत निर्माणमा खर्च भएको देखिन्छ। यसबाट पालिकाहरुले बिकास निर्माण प्रयोजनमा न्युन खर्च गरेको प्रशासनिक प्रयोजनमा बढि खर्च भएको देखिन्छ। प्रशासनिक खर्च नियन्त्रण गर्दै प्राप्त अनुदान र राजस्व बाँडफाँडको रकम अधिकरुपमा बिकास निर्माण प्रयोजनमा परिचालन गरिनुपर्दछ।	
	संगठन तथा कर्मचारी ब्यवस्थापन	
८.	**कर्मचारी करार** - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ मा स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्र र कार्यबोझको विश्लेषण गरी संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षणको आधारमा स्थायी प्रकृतिको कामको लागि तथा सेवा करारबाट लिईने कर्मचारीको दरबन्दी प्रस्ताव गर्नुपर्ने र अस्थायी दरबन्दी सृजना गर्न नसकिने व्यवस्था छ। तर पालिकाले विभिन्न पदमा १७ जना कर्मचारीहरु करारमा राखी रु.५८१४०००.०० खर्च लेखेको छ।	
९.	**आन्तरिक लेखापरीक्षण** - स्थानीय तह संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७७ (२) मा स्थानीय तहले आर्थिक कारोबारको नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारीताको आधारमा प्रत्येक चौमासिक समाप्त भएको एक महिना भित्र आन्तरिक लेखापरीक्षण गराउनु पर्ने उल्लेख छ। यस स्थानीय तहले २०७६।७७ को आर्थिक कारोबारको कोष तथा लेखा नियन्त्रण कार्यालय बाट आन्तरिक लेखापरिक्षण गर्नुपर्ने शिर्षकको आन्तरिक लेखापरिक्षण गरी प्रतिवेदन समेत जारी गर्नुपर्नेमा प्रतिवेदन जारी गरेको छैन। तसर्थ कानुनमा तोकिए बमोजिम आर्थिक कारोबारको आन्तरिक लेखापरीक्षण गराई आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्दछ।	
	• **पदाधिकारी सुविधा**	
१०.	**खाना तथा विविध खर्च** - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ बमोजिम व्ययको बजेट अनुमान आन्तरिक आयको परिधिभित्र रही औचित्यताको आधारमा विविध खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस स्थानीय तहले यो वर्ष खाना तथा विविधतर्फ मात्र रु.१८,१०,६०८.०० खर्च गरेको छ।यस्तो खर्चमा मितव्ययिता कायम गर्नु पर्दछ।	
	• **कर दस्तुर एवं आन्तरिक आय**	
११.	**असुली गर्न बाँकी आन्तरिक आय** - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ९ वित्तीय अधिकार क्षेत्र अन्तगत विभिन्न कर तथा शुल्क लगाउने र आय ठेक्का बापत बक्यौता रकम समेत असुली गर्ने व्यवस्था छ । यस स्थानीय तहले विगत र यो वर्ष बन्दोबस्त गरेको आन्तरिक आय ठेक्कामा असुल गर्न कति रकम बाँकी छ। सोको अभिलेख नराखेकोले कति रकम उठ्न बाँकी छ एकिन गर्नसक्ने अवस्था छैन। त्यस्तै उठ्न बाँकी रहेको रकमको आयगत लगत समेत तयार गरेको छैन । जसबाट उठ्नुपर्ने राजस्वको समष्टिगत लगत तयार गरी वास्तविक प्राप्तीको अभिलेख तयार गर्नुपर्ने र सोही अनुसार आयको लेखाङ्कन गरी उल्लिखित रकम सम्झौताअनुसारको व्याज तथा हर्जना समेत यकिन गरी असुल गर्नुपर्दछ।	
१२.	**कर तथा शुल्क असुली** - स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ५५, ५७, ५८ र	

दफा	भौ.नं., मिति र ब्यहोरा	बेरुजू रकम
	५९ मा एकीकृत सम्पत्ति कर र घरजग्गा कर, घरजग्गा वहाल कर, व्यवसाय कर र वहाल विरौटी शुल्क उठाउने व्यवस्था रहेको छ। पालिकाले वास्तविक एकिकृत सम्पत्ति कर, घरजग्गा बहाल कर, व्यवसाय कर र बहाल विटौरी करमा राजश्व आम्दानी को अनुमान गरेको देखिएन। पालिका भित्र रहेका करदाताहरुको अभिलेख व्यवस्थित नरहेको एवं बुझाउन ल्याएको अवस्थामा मात्र कर एवं शुल्क बुझ्ने परिपाटी रहेकोले उल्लिखित असुली यथार्थ मान्न सक्ने अवस्था देखिएन। तसर्थ आफ्नो क्षेत्रभित्र करदाताको अभिलेख अद्यावधिक गरी करको दायारामा ल्याउनु पर्दछ ।	
	• **आयकर एवं मू.अ.कर**	
१३.	**भुक्तानीमा कर** - आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८८ र ८९ मा भुक्तानीमा अग्रिम कर कट्टा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले देहायका भुक्तानीमा नियमानुसार लाग्ने रु.४७,८९६.०० अग्रिम कर कट्टी गरेको छैन । तसर्थ उक्त कर असुल हुनुपर्ने रु.	४७,८९६.००

गोभौनं./मिति	विवरण	भुक्तानी रकम	करको दर	कर रकम
३-०७७/३/१२	रिजिन वर्कसप	४१००००.००	१.५ प्रतिशत	६१५०.००
	विनायक ईन्टरप्राईजेज	१४५४६३.००	१.५ प्रतिशत	२१८२.००
	माँ कंकलानी वासिङ एण्ड ग्रेडिङ	४४४००.००	१.५ प्रतिशत	६६६.००
	सुरज ईट्टा उद्योग	१४००००.००	१.५ प्रतिशत	२१००.००
	राजेश ईन्टरप्राईजेज	१००९७३.००	१.५ प्रतिशत	१५१४.००
	आलम ईन्टरप्राईजेज	४४४८८.००	१.५ प्रतिशत	६६७.००
६-०७७/३/२९	मस्टरोल	३७४८००.००	१ प्रतिशत	३७४८.००
	श्रेया ईन्टरप्राईजेज	१९५६६९.००	१.५ प्रतिशत	२९३५.००
	मेसु मेटल स्टिल फर्निचर उद्योग	६०१७६९.००	१.५ प्रतिशत	९०२६.००
	वि.के.ईट्टा उद्योग	२५२०००.००	१.५ प्रतिशत	३७८०.००
९-०७७/३/३१	मस्टरोल	२२१५२०.००	१ प्रतिशत	२२१५.००
	गुप्ता हार्डवेयर	१०२७६०.००	१.५ प्रतिशत	१५४१.००
	साहुँ ईट्टा उद्योग	१७६०००.००	१.५ प्रतिशत	२६४०.००
	गणेश सप्लार्यस	५००००.००	१.५ प्रतिशत	७५०.००
	अंशु सप्लार्यस	५८३००.००	१.५ प्रतिशत	८७४.००
	बारागढी हार्डवेयर	१३२७४४.००	१.५ प्रतिशत	१९९१.००
	विनायक ईन्टरप्राईजेज	३४११७७.००	१.५ प्रतिशत	५११७.००
			जम्मा	**४७,८९६.००**

१४.	**मूल्य अभिवृद्धि कर कट्टी** - आर्थिक ऐन, २०७६ ले गरेको व्यवस्था अनुसार सरकारी कार्यालयले २०७६।२।१६ देखिको ठेक्का वा करार अन्तर्गतको भुक्तानीमा मू.अ.कर रकमको ५० प्रतिशत सम्बन्धीत राजस्व शीर्षकमा र बाँकी ५० प्रतिशत सम्बन्धीत फर्मलाई भुक्तानी दिनुपर्ने उल्लेख छ । तर पालिकाले देहायको भुक्तानीमा नियमानुसार ५० प्रतिशत रकम रु.३५९५१.३२ कट्टी गरी राजस्व दाखिला नगरी फर्मलाई नै भुक्तानी दिएको देखिन्छ ।	

गोभौनं./मिति	भुक्तानी पाउनेको नाम	प्यान नं.	भुक्तानी रकम	मुअकर कर रकम	५० प्रतिशत रकम
७५-०७७/३/२५	त्रिदेव मोटर्स एण्ड बाईक	६०२५६५६००	५५३०९७.३५	७१९०२.६५	३५९५१.३२
		जम्मा	५५३०९७.३५	७१९०२.६५	३५९५१.३२

	तसर्थ उक्त रकमको कर समायोजन प्रमाण पेश हुनेपर्ने अन्यथा असुल हुनुपर्ने रु.	३५,९५१.३२

<table>
<tr><th>दफा</th><th>भौ.नं., मिति र ब्यहोरा</th><th>बेरुजू रकम</th></tr>
<tr><td>१५.</td><td>नन्फाइलर - मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा १८ मा भुक्तानीमा प्राप्त मूल्य अभिवृद्धि करको विवरण भुक्तानी पाएको अर्को महिनाको २५ गतेभित्र सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा कर विवरण सहित दाखिला गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । तर पालिकाबाट देहायका फर्मलाई मू.अ.कर रु. १३५,३२१.०० समेत रु.११७६२५८.०० भुक्तानी दिएकोमा लेखापरीक्षण अवधिसम्म पनि ती फर्महरु कर विवरण नबुझाई नन्फाईलर रहेको पाइयो ।
<table>
<tr><th>गोभौनं./मिति</th><th>भुक्तानी पाउनेको नाम</th><th>प्यान नं.</th><th>भुक्तानी रकम</th><th>मुअकर कर रकम</th></tr>
<tr><td>९-०७७/३/२९</td><td>रोशन सप्लार्यस</td><td>३०४००३८८८</td><td>२९७०८८.००</td><td>३८६२१.००</td></tr>
<tr><td>१०-०७७/३/२९</td><td>रोशन सप्लार्यस</td><td>३०४००३८८८</td><td>३०३८४९.००</td><td>३९५००.००</td></tr>
<tr><td>२८-०७७/३/३१</td><td>रोशन सप्लार्यस</td><td>३०४००३८८८</td><td>४४०००.००</td><td>५७२००.००</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>जम्मा</td><td>१,०४०,९३७.००</td><td>१३५,३२१.००</td></tr>
</table>
कानूनी व्यवस्थाअनुसार विवरण नबुझाएकोले कर समायोजन नभएको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु.</td><td>१,३५,३२१.००</td></tr>
<tr><td></td><td>• उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य</td><td></td></tr>
<tr><td>१६.</td><td>उपभोक्ता समितिमार्फत निर्माण कार्यः सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ मा रु.१ करोड सम्मको श्रममूलक कामहरु उपभोक्ता समिति मार्फत गराउन सक्ने र सो गराउँदा आवश्यक प्रकृया पुऱ्याउनुपर्ने उल्लेख छ। सो सम्बन्धमा देखिएको व्यहोरा यस प्रकार छनः</td><td></td></tr>
<tr><td>१७.</td><td>उपभोक्ता समिति दर्ताः संस्था दर्ता ऐन, २०३४ दफा ३ अुनसार कुनै पनि संस्था बिधान सहित दर्ता नभएमा संस्थालाई कानूनी मान्यता दिन मिल्ने देखिदैन। कार्यालयले यस वर्ष सम्झौता गरेका कुनैपनि उपभोक्ता समिति ऐनको उक्त व्यवस्था अनुसार मान्यता प्राप्त हुनेगरी दर्ता नभई स्थानीय रुपमा आयोजनालाई बजेट परेको आधारमा अस्थाई समिति गठन हुने र काम सम्पन्न पश्चात समिति विघटन हुने हुँदा निर्माण सम्पन्न योजनाहरु अलपत्र भएमा जिम्मेवार बनाउन कठिनाइ हुने भएकोले स्थायी सयन्त्रमार्फत काम गर्ने गरी उपभोक्ता समितिको कार्यमा सुधार हुनुपर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>१८.</td><td>उपभोक्तासँग सम्झौताः- सार्बजनिक खरिद नियमाबली,२०६४ को नियम ९७ उपनियम (२) बमोजिमको प्रस्ताव वा निवेदन प्राप्त भएपछि सम्बन्धित सार्वजनिक निकाय र त्यस्तो उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायले आवश्यकतानुसार छलफल, वार्ता वा निर्माण स्थलको भ्रमण गरी त्यस्तो काम वा सेवाका सम्बन्धमा खरिद सम्झौता गर्नु पर्नेछ। त्यस्तो सम्झौतामा देहायको कुराहरू उल्लेख गर्नु पर्नेछ। निर्माण कार्य वा सेवाको प्रकृति, परिमाण, लागत अनुमान, उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायले व्यर्होने वा व्यहोर्नु पर्ने रकम, कार्य वा सेवा सम्पन्न गर्नु पर्ने अवधि हुनुपर्ने उल्लेख छ। पालीकाले उपभोक्ता समितिसँगको योजनाको बिल भरपाई राखि खर्च लेख्दा सम्झौता मिति, योगदान, सम्पन्न गर्नुपर्ने मिति, पालीकाको बजेट तथा उपभोत्ता समितिको जनश्रमदान को बारेमा उल्लेख नगरी केबल बिलभरपाईहरु संलग्न गरि खर्च लेखेको छ। जसबाट उल्लेखित कुराहरु प्रति यकिन हुन सक्ने अवस्था भएन।</td><td></td></tr>
<tr><td>१९.</td><td>सामाजिक/सार्बजनिक परीक्षण तथा सुनुवाईः- स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ७८ मा स्थानिय तहले आफ्नो कार्यालयबाट सम्पादन हुने कार्य मितव्ययी एबं दक्षतापुर्बक सँचालन गर्न अनुगमन एबं सार्वजनिक एबं सामाजिक परीक्षण तथा सुनुवाई जस्ता कार्यक्रम सँचालन गर्नुपर्ने उल्लेख छ। पालीकाले संचालित योजनाहरुको अनुगमन गर्ने कार्य गरेता पनि केही योजनाको मात्र सार्वजनिक एबं सामाजिक परीक्षण कार्य संचालन गरेको देखियो। सबै योजनाको अनुगमन, सामाजिक तथा सार्वजनिक परीक्षण र सार्वजनिक सुनुवाई को व्यबस्था गरि बित्तिय पारदर्शिता र जबाफ देहिताको पालना गर्नुपर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>२०.</td><td>आयोजना हस्तान्तरणः सार्बजनिक खरिद नियमाबली,२०६४ को नियम ९७ (१२) बमोजिम</td><td></td></tr>
</table>

दफा	भौ.नं., मिति र ब्यहोरा	बेरुजू रकम
	निर्माण कार्य सम्पन्न भएपछि सार्वजनिक निकायले सोको रेखदेख, मर्मत सम्भार गर्ने जिम्मेवारी समेत तोकी आयोजनाको स्वामित्व उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायलाई नै हस्तान्तरण गर्नु पर्ने व्यवस्था छ। यो बर्ष उपभोक्ता समितिबाट सम्पन्न गरेको कुनै पनि आयोजना नियमाबलीको व्यबस्था बमोजिम हस्तान्तरण गरेको देखिएन। जसबाट सम्पन्न आयोजना मर्मत, रेखदेख तथा उचित संरक्षण हुन नसकि लगानी खेर जान सक्ने देखिन्छ। अतः सम्पन्न आयोजनहरु सम्बन्धित उपभोक्ता समिति मार्फत नै कार्यान्वयन, संचालन, मर्मत र स्वामित्व ग्रहण गर्ने व्यवस्था सम्झौतामै उल्लेख गर्ने व्यवस्था गरी उपभोक्ता समिति मार्फत काम गराउनु पर्दछ ।	
२१.	**कामको गुणस्तर एवं स्थलगत निरीक्षणः**- पालिकाले यसवर्ष अधिकांस निर्माण कार्य उपभोक्ता समितिबाट गराएको छ। यसरी गरिएका निर्माण कार्यको अनुगमन स्थानिय सरकार संचालन ऐन,२०७४ को दफा ७८(३) अनुसार पालिकाको प्रमुख, उपप्रमुख र जिल्ला समन्वय समितिका प्रमुखले वा उक्त पदाधिकारीहरुले तोकेको अधिकारीले गर्ने व्यबस्था छ। सो अनुसार नगरपालिकाले के कति योजनाहरु अनुगमन गर्यो सोको विस्तृत विवरण तयार गरेको देखिएन। यस पालिकाबाट उपभोक्ता समिति मार्फत निर्माण सम्पन्न भएका बाटो, कल्भट, भवन, नाली जस्ता निर्माण कार्यको भुक्तानी गर्दा उपप्रमुख एवं वडा अध्यक्षको अध्यक्षतामा अनुगमन समिति गठन गरी अनुगमन गर्ने र अनुगमनको सिफारिस पश्चात भुक्तानी दिने गरेको छ। अनुगमन प्रतिवेदनमा निर्माण कार्यको बिस्तृत बिबरणमा उल्लेख नहुँदा अनुगमन वास्तबिक भन्दा प्रकृयामुखि मात्र भएको छैन भन्न सकिएन। अतः कामको गुणस्तर कायम नभएमा सोको जिम्मेवारी सम्बन्धित प्राविधिक एवं अनुगमन कर्तालाई बनाइ निर्माण कार्यको गुणस्तर कायम हुनुपर्दछ ।	
२२.	**डीपीआर खर्च** — बजेट व्यवस्था भई कार्यान्वयन हुने आयोजनाको मात्र गुरुयोजना डीपीआर लगायतको अध्ययत गरी प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्दछ । यस स्थानीय तहले यो बर्ष स्वीकृत बार्षिक कार्यक्रम अनुसार देहायबमोजिमको कार्य परामर्शदाताबाट गराई प्रतिवेदन प्राप्त गरको छ।	

कार्य विवरण	परामर्शदाता	स्वीकृत रकम	खर्च रकम
जामुनी नदिमा झोलुङ्गे पुल	कृष्टल ईन्जिनियरिङ एण्ड म्यानेजमेण्ट	१८९४००.००	१८९८४००.००
अस्पताल र प्रशासकिय भवन	भेक्टर ईन्जिनियरिङ कन्सल्टेन्सी	१९७७५००.००	१९७७५००.००
	जम्माः	२,१६६,९००.००	३,८७५,९००.००

	डी.पी.आर.तयार गर्दा गाऊँपालिकाको प्राविधिक जनशक्ति प्रयोग नगर्नाको कारण स्पष्ट गर्दै आगामी दिनमा आगामी दिनमा गाऊँपालिकाको प्राविधिक जनशक्तिबाट यस्तो कार्य गराउनु पर्दछ।	
२३.	**शिक्षक दरवन्दी र पदपूर्ति** - स्थानीय तह अन्तर्गत रहेका सामुदायिक विद्यालयहरुमा दरबन्दी अनुसार शिक्षकको पदपूर्ति भई नियमित पठनपाठनको व्यवस्था हुनुपर्दछ। यस स्थानीय तह अन्तर्गत विभिन्न तहका १६ सामुदायिक विद्यालयहरुको शिक्षक दरवन्दी र पदपूर्तिको अवस्था एवं विद्यार्थीको संख्या निम्नानुसार रहेको देखिन्छ।	

सि.नं.	विद्यालयको नाम	शिक्षक दरबन्दी	पदपूर्ति	पदपूर्ति मध्ये करार	विद्यार्थी संख्या
१	१६ विद्यालयहरु	५९	५८	१	४८७४

	दरबन्दी बमोजिम शिक्षक पदपूर्ति गर्नुपर्दछ।	
२४.	**औषधी खरिद** - सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ८५ को उपनियम १(क) मा बिस लाख रुपैयाँसम्मको औषधिजन्य मालसामान उत्पादकले राष्ट्रिय स्तरको समाचार पत्रमा	

<table>
<tr><th>दफा</th><th>भौ.नं., मिति र ब्यहोरा</th><th>बेरुजू रकम</th></tr>
<tr><td></td><td>सूचना प्रकाशन गरी तोकेको बिक्री मूल्यमा सोझै खरिद गर्न सकिने व्यवस्था भए छ। तर पालिकाले शिलबन्दी दरभाउ पत्रको माध्यमबाट रु.१०२५८०२.०० का औषधि खरिद गरेको छ। यस सम्बन्धी देखिएको व्यहोराहरु निम्नानुसार छनः</td><td></td></tr>
<tr><td>२४.१.</td><td>खरिद गरेका उक्त औषधि कुन औषधि कम्पनीबाट उत्पादन भएको हो र सोको मूल्य राष्ट्रिय पत्रपत्रिकामा प्रकाशन समेत भएको नदेखिएको,</td><td></td></tr>
<tr><td>२४.२.</td><td>आपूर्ति हुने औषधि डव्लु.एच.ओ. सटिफइड हुनुपर्ने औषधिको उत्पादन मिति, ब्याच नं र म्याद समाप्त मिति उल्लेख गरी सम्बन्धित विषय विज्ञबाट मुचुल्का उठाई राख्ने नगरेको तथा उक्त औषधि बिक्रीको लागि होइन खुलाएको प्रमाण समावेश नभएको,</td><td></td></tr>
<tr><td>२४.३.</td><td>आपूर्ति भएका औषधी एंवम सर्जिकल समान स्टोर दाखिला हुनुअघि स्पेशीफिकेशन अनुसार भए/नभएको नखुलाएको कारण औषधिको गुणस्तर र म्याद सम्बन्धमा यकिन गर्न सकिएन ।</td><td></td></tr>
<tr><td></td><td>तसर्थ औषधिको खरिद, आपूर्ती, दाखिला तथा खर्चको विवरण अद्यावधिक हुने गरी अभिलेख राख्ने, तोकीएको गुणस्तर अनुसारकै औषधि प्राप्त भएको नभएको एकीन गरी हस्तान्तरण तथा खरिद गरिएको औषधिको विवरण खुल्ने गरी अभिलेख राख्ने तथा आर्थिक वर्षको अन्त्यमा बांकी रहेको औषधिहरु जिम्मेवारी जिन्सी अभिलेख व्यवस्थित गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>२५.</td><td>सोझै खरिद - सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ८ बमोजिम प्रतिस्पर्धा सिमित नहुने गरी खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै सार्वजनिक खरिद नियमावलीमा रु.५ लाखसम्मको खरिद कार्य सोझै गर्न सकिने, रु.५ लाखभन्दा माथि रु.२० लाखसम्म सिलबन्दी दरभाउपत्रबाट र सोभन्दा माथि बोलपत्रको माध्यमबाट खरिद गर्ने व्यवस्था छ। त्यस्तै सोझै खरिद कार्य गर्दा एक आर्थिक वर्षमा सीमाभन्दा बढीको खरिद गर्न नहुने एवं एउटा आपूर्तिकर्तासंग एक पटकभन्दा बढी सोझै खरिद गर्न नहुने उल्लेख छ । पालिकाहरुले यो वर्ष पूँजीगत तथा चालु किसिमका वस्तु वा सेवा खरिद गर्दा प्रतिस्पर्धात्मक विधि नपनाइको निम्नानुसार सोझै खरिद गरेको अनियमित देखिएको रु.
<table>
<tr><th>भौ.नं. मिति</th><th>आपूर्तिकर्ताको नाम</th><th>सामान</th><th>मूल्य</th></tr>
<tr><td>२९-०७६/११/२९</td><td>कुसवाह ब्रदर्श एण्ड सन्स</td><td>फर्निचर</td><td>४०५१०५.००</td></tr>
<tr><td>३१-०७६/१२/०२</td><td>ललन जेनरेल अर्डर सप्लार्यस</td><td>फर्निचर</td><td>४९६४६५.००</td></tr>
<tr><td><u>गा.पा.चालु</u>
८०।०७६।८।२४</td><td>मनिष एण्ड भरोस सप्लायर्स</td><td>कार्यालय सामान</td><td>४४९६२७.००</td></tr>
<tr><td>८१।०७६।८।२४</td><td>आर एण्ड आर ट्रेडर्स</td><td>कार्यालय सामान</td><td>४९८४९९.००</td></tr>
<tr><td>२१८।०७७।१।२</td><td>प्रविण प्रिन्टिग प्रेस</td><td>कार्यालय सामान ४ पटक</td><td>४४९१२६.००</td></tr>
<tr><td>२४५।०७७।२।२०</td><td>वारा प्रिन्टीङ्ग प्रेस</td><td>कार्यालय सामान</td><td>३४७७५७.००</td></tr>
<tr><td>३१८।०७७।३।३१</td><td>श्रेष्ठ सप्लायर्स</td><td>कार्यालय सामान</td><td>४८५३८०.००</td></tr>
<tr><td>३२४।०७७।३।३१</td><td>रंजिता ट्रेडर्स</td><td>कार्यालय सामान</td><td>११६६२६.००</td></tr>
<tr><td>३३०।०७७।३।३१</td><td>वारा अफसेट प्रेस</td><td>कार्यालय सामान</td><td>१५२२११.००</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>जम्मा</td><td>३,४००,७९६.००</td></tr>
</table></td><td>३४,००,७९६.००</td></tr>
<tr><td>२६.</td><td>रकम ढिला दाखिला गर्ने - आर्थिक कार्यबिधि नियमावली २०६४ को नियम ९ (६) बमोजिम नगद प्राप्त हुने रकम दैनिक रुपमा दाखिला गर्नुपर्ने र दैनिक रुपमा बैंक दाखिला गर्न नसकिने भएमा कार्यालय प्रमुखले कारण उल्लेख गरी सात दिन भित्र बैंक दाखिला गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । स्थानीय तह अन्तरगतका वडाहरुले कतिपय मासिक रुपमा र कतिपयले २, ३ महिना पछि मात्र दाखिला गर्ने गरेकोले समयमै दाखिला गर्ने तर्फ सम्बन्धित पक्षको ध्यान जानु पर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>२७.</td><td>रसीद नियन्त्रण खाताः स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ अनुसार स्थानीय तहले आन्तरिक आम्दानी हुने रकमहरूको नगदी रसिद कट्टी गरी त्यसलाई दैनिक आम्दानी किताबमा प्रविष्ट</td><td></td></tr>
</table>

दफा	भौ.नं., मिति र ब्यहोरा	बेरुजू रकम
	गरी तोकिएको समयमा बैङ्क दाखिला गर्नुपर्दछ। पालिकाले राजश्व असूलीमा प्रयोग हुने रसिद को छपाई एवं गत विगतको बाँकी र यो वर्ष खर्च भई आगामी वर्षको लागि जिम्मेवारी सारेको तथा वडाहरुमा पठाएको रसिदको आम्दानी खर्च (उपयोग) खुल्ने अभिलेख रसीद नियन्त्रण खाता नराखेकोले राजश्व असूलीमा प्रयोग हुने रसीद उपर्युक्त ढङ्गवाट प्रयोग भएको छ भन्न सकिने आधार भएन।यो आ.व.मा कति नगदि र मालपोत रसिद ठेली छपाई गरेको थियो अघिल्लो आ.व. का बाँकी कति ठेली रसिद थिए र यो आ.व.मा कति प्रयोग भयो भन्ने सम्बन्धमा एकिन गर्न सकिएन। तसर्थः आम्दानी जस्तो संवेदनशिल विषयमा गम्भिर भई रसीदको प्रयोगलाई व्यवस्थित बनाइनुपर्दछ।	
२७.१.	**नगदि तथा मालपोत ठेली पेश नभएकोः** लेखापरीक्षणको लागि पालिकाको ६ वटै वडाहरुको नगदि तथा मालपोत ठेली पेश नभएकोले के कति राजश्व असुल भएको हो एकिन गर्न सकिएन। आम्दानी जस्तो संवेदनशिल विषयमा गम्भिर भई सम्बन्धित व्यक्तिलाई जिम्मेवार बनाउनु पर्ने देखिन्छ।	
	• **सामाजिक सुरक्षातर्फ**	
२८.	**सामाजिक सुरक्षातर्फ-** सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ ले लाभग्राहीको नाम दर्ता र नवीकरण, लगत कट्टा तोकिएको मिति भित्रै परिचयपत्र अनिवार्य रुपमा नवीकरण गरी सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्नुपर्ने, प्रत्योक बर्ष लगत अध्यावधिक गरी लाभग्राहीको संख्या यकिन गर्नुपर्ने, भत्ता वितरण गर्दा बैंक मार्फत भत्ता वितरण गर्नुपर्ने, सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा सञ्चलान गर्न नियमित रुपमा अनुगमन गर्नुपर्ने, केन्द्रिकृत सूचना प्रणालीमा प्रविष्टी गरि अधावद्यिक गर्ने जिम्मेवारी सामाजिक सुरक्षाको अख्तियारी पाउने सम्वन्धित स्थानीय निकायको हुने व्यवस्था गरेको छ । तर पालिकाले लाभग्राहीको लगत अद्यावधिक नगरी एउटै चौमासिकमा एकै व्यक्तिको नाममा दोहोरो निकासा हुने गरी दोहोरो खर्च लेखेको, ५ वर्ष उमेर पुगेका लाभग्राहीको लगत कट्टा नगरी बढी खर्च गरेको छन। यस सम्बन्ध देखिएका व्यहोरा निम्न छनः	
२८.१.	**दोहोरो भत्ता वितरणः** जेष्ठ नागरिक, विधवा र दलित बालबालिका भत्ता वितरण गर्दा देहायका वडाहरुमा दोहोरो भत्ता वितरण भएकोले लाभग्राही अद्यावधिक गरी निम्नानुसार बढी खर्च लेखेको रकम असूल हुनुपर्ने रु.	४९,६००.००

नाम	जन्म मिति	वडा नं.	जन्मदर्ता/ दर्ता नं.	प्रथम चौमासिक
सुदामा दुसादिन (जे.ना.दलित)	२००८/२/१	१	११७/०१९३	८०००.००
रामबाबु महरा	०७३/८/२		०७१६५	१६००.००
सरमिता पासवान	०७३/३/५		११३९३	१६००.००
संजना कुमारी पासवान	०७२/७/२		-	१६००.००
संध्या कुमारी	०७२/७/११		-	१६००.००
सरमिता पासवान	०७३/३/५		११३९३	१६००.००
सरमिता पासवान	०७३/३/५		११३९३	१६००.००
मनकिया थरुनी (जे.ना.अन्य)	२००५/१/२	५	३०७/०५११	१२०००.००
रजकलिया विनिन (जे.ना.अन्य)	१९९६/२/६		१२०१/१९०९	१२०००.००
वन्तीया देवी थरुनी (विधवा)	२०१०/२/१		२५७/०४२०	८०००.००
			जम्मा	**४९,६००.००**

२८.२.	**बढी भत्ता वितरणः** दलित बालबालिका भत्ता वितरण गर्दा देहायका वडाहरुमा प्रथम चौमासिकमा बढी भत्ता वितरण भएकोले लाभग्राही अद्यावधिक गरी निम्नानुसार बढी खर्च लेखेको रकम	

दफा	भौ.नं., मिति र ब्यहोरा	बेरुजू रकम
	असूल हुनुपर्ने रु.	३२,४००.००

नाम	जन्ममिति	वडा नं.	वितरण	वितरण हुनुपर्ने	बढी वितरण भएको
सृजना कुमारी तत्वा	०७१/४/६	१	१६००.००	४००.००	१२००.००
अर्चना कुमारी पासवान	०७६/५/२२		१६००.००	१२००.००	४००.००
रगनी कुमारी पासवान	०७६/६/१८		१६००.००	८००.००	८००.००
आतिक राम	०७१/६/२३	३	१६००.००	१२००.००	४००.००
आथिक कुमार राम	०७१/६/१३		१६००.००	१२००.००	४००.००
उस्बु कुमारी	०७१/४/३०		१६००.००	४००.००	१२००.००
उस्बु कुमारी	०७१/४/३०		१६००.००	४००.००	१२००.००
चन्दन पासवान	०७१/३/१०		१६००.००	०	१६००.००
चन्दन राम	०७१/५/१५		१६००.००	८००.००	८००.००
चान्दनी कुमारी	०७१/६/१०		१६००.००	८००.००	८००.००
छत्तीस पासवान	०७१/४/१५		१६००.००	४००.००	१२००.००
दिनेश माझी	०७१/३/४		१६००.००	०	१६००.००
दिपक कुमार राम	०७१/६/१		१६००.००	१२००.००	४००.००
धिरज माझी मुसहर	०७१/३/१०		१६००.००	०	१६००.००
नन्दनी कुमारी	०७१/३/६		१६००.००	०	१६००.००
निरज कुमार पासवान	०७१/६/१३		१६००.००	१२००.००	४००.००
रुपा कुमारी राम	०७१/६/१७		१६००.००	१२००.००	४००.००
रोहित राम	०७०/१२/२४		४००.००	०	४००.००
शिवचरण राम	०७१/४/९		१६००.००	४००.००	१२००.००
श्रीकृष्ण राम	०७१/५/०१		१६००.००	८००.००	८००.००
सुमन कुमारी पासवान	०७१/४/१		१६००.००	४००.००	१२००.००
हसनतारा खातुन	०७१/६/१०		१६००.००	१२००.००	४००.००
नुरुन नेसा	०७१/५/१४		१६००.००	८००.००	८००.००
रागनी कुमारी	०७१/२/१०		१६००.००	०	१६००.००
राजन्दनी कुमारी पासवान	०७१/३/२१		१६००.००	०	१६००.००
संदेश पासवान	०७१/४/४		१६००.००	४००.००	१२००.००
सन्ध्या कुमारी	०७१/४/१		१६००.००	४००.००	१२००.००
सेसनन्दन पासवान	०७१/३/१७		१६००.००	०	१६००.००
निरज कुमार राम	०७१/५/१		१२००.००	८००.००	४००.००
रुपेश दास	०७१/१/१०	४	१६००.००	०	१६००.००
गोपाल विश्वकर्मा	०७६/५/६		१६००.००	१२००.००	४००.००
शिवानी कुमारी राम	०७६/६/१२		१६००.००	८००.००	८००.००
सचिन राम	०७६/५/१५		१६००.००	१२००.००	४००.००
सुजता कुमारी राम	०७६/६/९		१६००.००	८००.००	८००.००
जम्मा			**५२,८००.००**	**२०,४००.००**	**३२,४००.००**

	विपद् व्यवस्थापन	
२९.	**समिति गठन-** विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७(१) मा	

दफा	भौ.नं., मिति र ब्यहोरा	बेरुजू रकम
	प्रत्येक स्थानीय तहले अध्यक्ष तथा प्रमुखको अध्यक्षतामा बढीमा १५ जना सदस्य रहेको स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति गठन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले ऐनमा तोकिएबमोजिमको समिति गठन गरेको पाइएन। ऐनमा तोकिएबमोजिम समिति गठन गरी तोकिएको काम, कर्तव्य र अधिकारमा सक्रिय बनाउनुपर्दछ।	
३०.	**कार्य योजना** - विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७(२) तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली, २०७६ को नियम (८) मा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकारमा परिषद्/कार्यकारी/प्रदेश विपद् व्यवस्थापन कार्यकारी समितिबाट स्वीकृत एकीकृत क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रम अनुरुप हुने गरी स्थानीय विपद् व्यवस्थापन योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने, बजेट विनियोजन गर्न लगाउने, सबै पक्षको समन्वय र संलग्न गराउने, विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य समिति गठन गर्ने, प्रभावित क्षेत्रमा उद्दार र राहत व्यवस्था गर्ने, ऐन बमोजिम कार्य गरे/नगरेको अनुगमन गर्ने, विपद् सूचना प्रणाली विकास र सञ्चालन, तथ्याङ्क अद्यावधिक गर्ने, विपद् घरपरिवारको पहिचान गर्ने, कर्मचारी क्षमता अभिवृद्धिको व्यवस्था र कार्यक्रम सहितको कार्ययोजना तयारी गरी लागू गर्ने/गराउन सम्बन्धी व्यवस्था छ।	
३१.	**विपद् व्यवस्थापन कोष —** विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा २३(१४) मा विपद् व्यवस्थापनको लागि प्रत्येक स्थानीय तहमा विपद् व्यवस्थापन कोष रहने र कोषमा रहने रकम तथा कोषको सञ्चालन सम्बन्धी व्यवस्था सम्बन्धित स्थानीय तहले बनाएको नियममा तोकिएबमोजिम हुने व्यवस्था छ। पालिकाले नियममा तोकिएबमोजिम खर्च लेखेको/नियम बनाएको/कोष खडा गरेको छैन। ऐन तथा नियममा भएको व्यवस्थाको पालना हुनुपर्दछ ।	
३२.	**वार्षिक प्रतिवेदन** — विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ४५ मा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिले प्रत्येक आर्थिक वर्षमा गरेको कामको विवरण सहितको वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा प्रदेश विपद् व्यवस्थापन कार्यकारी समिति समक्ष पेस गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले कामको विवरण सहितको वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी सम्बन्धित समितिमा पेस गरेको पाइएन । ऐनमा भएको व्यवस्थाको पालना हुनुपर्दछ ।	
३३.	**सरकारी तथ सार्वजनिक जग्गा संरक्षण, उपयोग तथा हक हस्तान्तरण** - स्थानीय सरकार सञ्चाल ऐन, २०७४ को दफा ९७ मा गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको सरकारी सामुदायिक तथा सार्वजनिक सम्पत्तिको रेखदेख, मर्मत सम्भार र संरक्षण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।यस सम्वन्धमा निम्नानुसार देखिएको छः	
३३.१.	पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको सार्वजनिक सम्पत्तिको मर्मत सम्भार एवं संरक्षण गरेको/अभिलेख राखेको पाइएन । पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको सम्पत्तिको रेखदेख मर्मत सम्भार एवं संरक्षण गर्नु/गराउनु/अभिलेख राख्नु पर्दछ ।	
	• **आन्तरिक आयः**	
३४.	**पोखरी ठेक्काः** साविक पथरा गा.वि.स. वार्ड नं.१ को १-१९-३ क्षेत्रफल भएको पोखरी जोगेन्दर शाह तेली सँग प्रति किस्ता रु.५४००००.०० का दरले २०७२/१२/०१ देखि ०७७/१२/०१ सम्म ५ वर्षका लागि रु.२७००००००.०० को सम्झौता गरेको देखिन्छ। पोखरीको बोलपत्र पारेको ठेकेदार जोगिन्दर शाह तेली ले माछा पोखरीको ठेक्का रु.२७००००००.०० मध्ये पहिलो किस्ता रु.५४००००.०० समेत रु.२०००००००.०० भन्दा बढी नक्कली सचिव बनेर आएका धर्मरोवा मगरले ठगी गरेर भागेको समेत उल्लेख गरेको छ। रु.२७००००००.०० को सम्झौता गर्नुपूर्व २०७१/९/९ मा पोखरी डाँक वढाँवढको सूचना	

<table>
<tr><th>दफा</th><th>भौ.नं., मिति र ब्यहोरा</th><th>बेरुजू रकम</th></tr>
<tr><td></td><td>प्रकाशन गरेकोमा सोको सकारकर्ता तथा कबोल रकम समेत खुल्न आएन सोको एकीन पालिकाले गर्नुपर्दछ। सम्झौता अनुरुपको रु.२७००००००.०० मध्ये हालसम्म कति रकम प्राप्त भयो, कति बाँकी छ सोको अभिलेख पालिकाले राखेको छैन। यस सम्बन्धमा पालिकाबाट छानविन गरी तिर्न बाँकी एकिन गरी असुल गर्नुपर्ने देखिएको रु.</td><td>२७,००,०००.००</td></tr>
<tr><td></td><td>• गा.पा.पूँजिगतः</td><td></td></tr>
<tr><td>३५.</td><td>पालिकाले यो आर्थिक वर्षमा कुल १९६ वटा योजना कार्यान्वयन गर्ने गरी रु.१४८०७९०००.०० कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गरेकोमा ४४ वटा योजनाको कुनैपनि कार्य नगरी रु.२१८७९०००.०० बजेट निस्कृय राखेको छ। सम्झौता भएका कुल योजना १५२ वटामा यो वर्ष बजेट रु.१२६२००००००.०० भएको मध्ये रु.१०१५९९०००.०० खर्च गरी रु.२४६०१०००.०० बजेट नै बाँकी राखेको छ। कार्यक्रम तथा बजेटमा भएका सबै योजना संचालन तथा सम्पादन गर्नुपर्नेमा सम्पन्न गर्न नसक्नाको कारण समेत पालिकाले उल्लेख गरेको देखिएन। कार्यक्रम तथा बजेटमा समावेश भएका सबै योजना संचालन गरी सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउनु पर्दछ।</td><td></td></tr>
<tr><td>३६.</td><td>कार्यसम्पादन जमानतः सार्वजनिक खरिद ऐन,२०६३ को दफा १३(ढ१) मा बोलपत्रदाताले लागत अनुमान भन्दा १५ प्रतिशत सम्म कम अंक कबुल गरे कबुल रकमको ५ प्रतिशत र लागत अनुमानको १५ प्रतिशत भन्दा बढी घटेर कबुल गरेको अवस्थामा १५ प्रतिशत भन्दा जति रकमले घटी कबुल गरेको छ। सो को ५० प्रतिशत र कबुल अंकको ५ प्रतिशत थप गरी कार्य सम्पादन जमानत राख्नुपर्ने उल्लेख छ।तर देहायका निर्माण व्यवसायीले देहाय बमोजिमको कार्य गर्दा घटि कार्य सम्पादन जमानत दाखिला गरेकोले नपुग दाखिला हुनुपर्ने रु.
<table>
<tr><th>गो.भौ.नं. मिति</th><th>काम</th><th>व्यवसायी को नाम</th><th>लागत अनुमान</th><th>कबोल रकम</th><th>राख्नुपर्ने</th><th>राखेको</th><th>घटी रकम</th></tr>
<tr><td>१८९-०७७/३/३१</td><td>वडामा सोलार बत्ती जडान</td><td>इभान इनर्जी सोलुसन प्रा.लि.</td><td>५८७००००.०</td><td>४६१३६००.०</td><td>४१८६३०.०</td><td>३६९०८८.०</td><td>४९५४२.०</td></tr>
<tr><td>४९-०७७/२/२३</td><td>वर्थिङ सेन्टर निर्माण</td><td>बजरंग कन्ट्रक्सन</td><td>३८८००००.०</td><td>२७४२३३४.०</td><td>४१४९४९.०</td><td>१९४१४७.०</td><td>२२०८०२.०</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>जम्मा</td><td>९,७५०,०००.</td><td>७,३५५,९३४.०</td><td>८३३,५७९.०</td><td>५६३,२३५.०</td><td>२७०,३४४.०</td></tr>
</table></td><td>२,७०,३४४.००</td></tr>
<tr><td>३७.</td><td>म्याद थपः सार्वजनिक खरिद नियमावली,२०६४ को नियम १२० मा सम्बन्धित व्यवसायी, आपूर्तिकर्ता, सेवाप्रदायकले कारण खुलाई म्याद सकिनुभन्दा २१ दिन अगावै म्याद थपको निवेदन दिनुपर्ने त्यस्तै उपनियम ३ मा सुरु सम्झौता अवधि को १५ प्रतिशत सम्म अवधि थप गर्नुपर्ने भए बोलपत्र स्वीकृत गर्ने अधिकारीले २५ प्रतिशत सम्म विभागिय प्रमुखले सो भन्दा माथी सम्बन्धित मन्त्रालय सचिवले म्याद थप गर्न सक्ने व्यवस्था छ। त्यस्तै उपनियम ६ मा माथी जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि सुरु सम्झौताको ५० प्रतिशत भन्दा बढी म्याद थप गर्न नसकिने व्यवस्था छ। तर पालिकाले बोलपत्र स्वीकृत गर्ने अधिकारीबाट जतिसुकै अवधिको समेत म्याद थप गरेको नियम सम्मत देखिएन।
<table>
<tr><th>भौ.नं. मिति</th><th>योजनाको नाम</th><th>शुरु अवधि</th><th>म्याद थप अवधि</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td>११३-०७७/३/२९</td><td>बन्धु चौधरीको घरदेखि डसाई परेताको घरसम्म</td><td>०७६/११/१८-०७७/१/३१</td><td>०७७/२/१-०७७/३/१५</td><td>५६८६९९.००</td></tr>
<tr><td>१४३-०७७/३/३१</td><td>गा.पा.सेड निर्माण</td><td>०७६/३/१५ सम्म</td><td>२ महिना</td><td>५८६०२८.००</td></tr>
</table></td><td></td></tr>
</table>

दफा	भौ.नं., मिति र ब्यहोरा	बेरुजू रकम
	जम्मा १,१५४,७२७.००	
	• **संघ सर्शत पूँजिगत**	
३८.	**कार्य सम्पन्न प्रतिवेदनः** सार्वजनिक खरिद नियमावली,२०६४ को नियम १२५ मा खरिद सम्झौतामा उल्लेखित अवधि भित्र कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। तर पालिकाले सोलार लाईट सिस्टम आपूर्ति गरेकोमा सोको कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन पेश नगरेको रु.	१०,८५,०००.००
३९.	**कर दाखिलाः** आयकर ऐन,२०५८ अनुसार कट्टी भएको कर रकम समयमै दाखिला गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। तर तपशिल बमोजिमका गोश्वारा भौचर बाट कट्टी भएको नदेखिएकोले सम्बन्धित राजश्व खातामा दाखिला गरेको भौचर पेश हुनुपर्ने रु.	८८,००१.२०

भौ.नं. मिति	अग्रिम कर	बहाल कर	सा. सु. कर	जम्मा
१९७-०७७/३/३१	९२०९.००	१०४००.००	२०७०.००	२१६७९.००
विपद तथा प्र. व्य. कोष १३-०७७/३/२९	१९२०८.६५	२१००.००	५२२.००	२१८३०.६५
१२-०७७/३/२९	२०७४५.३०	९६०.००	१०३.५०	२१८०८.५०
१४-०७७/३/२९	१९९८४.०५	१४००.००	१७४.००	२१५५८.०५
गा.पा.चालु ८८/०७६/८/२६	११२५.००	-	-	११२५.००
जम्मा	७०,२७२.००	१४,८६०.००	२,८६९.५०	८८,००१.२०

	• **गा.पा.चालुः**	
४०.	अर्थ मन्त्रालय कार्यसंचालन निर्देशिका २०७५ खर्चको मापदण्ड दफा ७११५ सि न ४ मा तालिम केन्द्र वाहेक अन्य निकायवाट गाउ पालिका स्तरमा संचालित सवै प्रकारका तालिममा निम्न वमोजिम सुविधाको व्यवस्था भएको सम्वन्धमा देखिएका व्यहोरा निम्न छन्।	
४०.१.	(गो.भा.न. २५६।२०७७।३।३) ५ दिने च्याउ खेति तालिम संचालन गरि रु.२५००००.०० भुक्तानी गरेकोमा सहायक स्तरको तालिममा प्रशिक्षक भत्ता प्रति कक्षा रु.६००.०० ले भुक्तानी दिनुपर्नेमा देहाय वमोजिम वढी भुक्तानि गरेकोले असुल हुनु पर्ने रु.	१२,७००.००

शिर्षक	भूक्तानि पाउने	कक्षा	पाएको रकम	नर्मस अनुसार हुने	वढी
प्रशिक्षक पारिश्रमिक	राम भगत महतो	५	७५००.००	३०००.००	३५००.००
प्रशिक्षक पारिश्रमिक	गेमालाल मंडल	२	३०००.००	१२००.००	१८००.००
प्रशिक्षक पारिश्रमिक	आमोद चौधरी	१	१०००.००	६००.००	४००.००
प्रशिक्षक पारिश्रमिक	रचना देव	१	१६००.००	६००.००	१०००.००
प्रशिक्षक पारिश्रमिक	सृजा वाग्ले	१	१६००.००	६००.००	१०००.००
प्रशिक्षक पारिश्रमिक	चन्द्रकान्त चौधरी	१	१६००.००	६००.००	१०००.००
प्रशिक्षक पारिश्रमिक	वविताला‍मा	१	१०००.००	६००.००	४००.००
प्रशिक्षक पारिश्रमिक	वद्री तिमल्सिना	१	१०००.००	६००.००	४००.००
प्रशिक्षक पारिश्रमिक	प्रदिप कुमार साह	३	३०००.००	१८००.००	१२००.००
प्रशिक्षक पारिश्रमिक	सुनिल चौधरी	३	३०००.००	१८००.००	१२००.००
प्रशिक्षक पारिश्रमिक	विन्देश्वर यादव	२	२०००.००	१२००.००	८००.००
				जम्मा	१२७००.००

४०.२.	(गो.भौ.न.२५१-२०७७।२।२६) ७ दिने मालपोत सम्वन्धी तालिम संचालन गरी रु.१५००००.०० भुक्तानी गरेकोमा सहायक स्तरको तालिममा प्रशिक्षक भत्ता रु.६००.०० र सहभागीको यतायात खर्च वढिमा एकमुष्ट रु.५००.०० भुक्तानी हुनुपर्नेमा देहाय वमोजिम वढी भुक्तानि भएकोले असुल हुनु पर्ने रु.	३६,६००.००

शिर्षक	भूक्तानि पाउने	कक्षा	पाएको रकम	नर्मस अनुसार	वढी भूक्तानि

दफा	भौ.नं., मिति र ब्यहोरा	बेरुजू रकम

		/दिन		हुने	
प्रशिक्षक पारिश्रमिक	घुरेन्द्र ठाकुर	७	८४००.००	४२००.००	४२००.००
सहभागी भत्ता	विभिन्न २१ जना	७	४२७००.००	१०५००.००	३२२००.००
					३६६००.००

४०.३. (गो.भौ.न.२६०-२०७७।३।३) १ दिने वालि उपचार सिविर संचालन गरि रु.२००००००.०० भुक्तानी गरेकोमा देहाय वमोजिम वढी भुक्तानि भएकोले असुल हुनु पर्ने रु. — ३,२००.००

शिर्षक	भूक्तानि पाउने	कक्षा/ दिन	पाएको रकम	नर्मस अनुसार हुने	वढी
प्रशिक्षक पारिश्रमिक	समसुल हक मिया	१	१६००.००	६००.००	१०००.००
प्रशिक्षक पारिश्रमिक	विजय प्रसाद चौधरी	१	१६००.००	६००.००	१०००.००
प्रशिक्षक पारिश्रमिक	अभिसेष चौधरी	१	१२००.००	६००.००	६००.००
प्रशिक्षक पारिश्रमिक	सन्देश चौधरि	१	१२००.००	६००.००	६००.००
				जम्मा	**३२००.००**

४०.४. (गो.भा.न.३१२-२०७७।३।३१) २ दिने प्र.क.अ हरुको नेतृत्व विकास तालिम संचालन गरि रु.२००००००.०० भुक्तानी गरेकोमा अधिकृत स्तरको तालिममा प्रशिक्षक भत्ता रु १०००.०० र सहभागीको यतायात खर्च वढिमा एकमुष्ट रु ५००.०० ले भुक्तानी गर्नुपर्नेमा देहाय वमोजिम वढी भुक्तानि भएकोले असुल हुनु पर्ने रु. — ३६,५००.००

शिर्षक	भूक्तानि पाउने	कक्षा/ दिन	पाएको रकम	नर्मस अनुसार हुने	वढी
प्रशिक्षक पारिश्रमिक	शिवशंकर यादव	८	१२०००.०	८०००.००	४०००.००
	जलमति चौधरी	४	६०००.००	४०००.००	२०००.००
	रामनाथ दाश	६	६०००.००	६०००.००	०.००
सहभागि भत्ता	२१ प्रअ हरु	२	४१०००.००	१०५००.००	३०५००.०
				जम्मा	**३६५००.०**

४१. **स्यनिटरी प्याड खरिदः-** पालिकाले यो वर्ष गो.भौ.न.२१३-०७६।१२।२४ मा रु.१६९४७६.०० को २९२२ थान सेनिटरी प्याड खरिद गरि ७ वटा विद्यालयलाइ वितरण गरेको त्यस्तै संघ सर्शत चालु शिर्षकबाट ५५६८ प्याकेट शिलबन्दि दरभाउ पत्रको माध्यमबाट आदित्य ट्रेर्ड एण्ड कन्सर्नबाट रु.५९१४३२.९६ मा खरिद गरि विभिन्न विद्यालयका प्र.अ.लाई बुझाएता पनि सम्वन्धित लाभग्रहिले पाए नपाएको एकिन हुने गरी वितरणको भर्पाइ पेश भएन। मुलुक बन्दाबन्दीको अवस्थामा बास्तविक आवश्यकताको पहिचान नै नगरी खरिद कार्य गरेकोले अनियमित देखिएको रु. — ७,६०,९०८.९६

४२. **पिसिफ शिक्षक तलवः-** यस आथिक वर्षमा पालिकाले १८ विद्यालयका शिक्षकलाई २३०१०००।०० अनुदान दिएको छ ।विद्यालयलाई पिसिफ अनुदान दिदा प्रति शिक्षक कति विद्यार्थि पर्दछन गणना गरेर दिने व्यवस्था मिलाउनु पर्दछ।

४३. **मुल्य अभिवृद्धि कर विजक नभएकोः-** सार्वजनिक खरिद नियमावलि २०६४ नियम १९(२) अनुसार २० हजार भन्दा माथीको खरिदमा मुल्य अभिवृद्धिकरमा दर्ता भएका फर्मवाट खरिद

<table>
<tr><th>दफा</th><th>भौ.नं., मिति र ब्यहोरा</th><th>बेरुजू रकम</th></tr>
<tr><td></td><td>गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले जि.स.स.को वैठक आयोजना गर्न न्यू नमस्ते होटल संग सम्झौता गरि गो भौ न १८५-२०७६।११।२२ वाट रु२१३०००.०० भूक्तानि गरेकोमा पान विन जारि गरेको हुदा अनियमित देखिएको रु.</td><td>२,१३,०००.००</td></tr>
<tr><td>४४.</td><td>बिल भरपाई वेगर खर्चः आर्थिक कार्यविधि नियमावली,२०६४ को नियम ३६(३)मा भुक्तानी दिँदा बिल भरपाई सहितको लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था छ। तपशिल बमोजिम बिल भरपाई वेगर खर्च लेखेकोले विल भरपाई पेश हुनुपर्ने अन्यथा सम्बन्धित बाट असुल हुनुपर्ने रु.
<table>
<tr><th>गो भौ न मिति</th><th>खर्च रकम</th><th>प्रमण वेगरको खर्च</th><th>कैफियत</th></tr>
<tr><td>३१३/२०७७/३/३१</td><td>५००००००.००</td><td>४४००००.००</td><td>जेनिथ इजुकेशनको नगदि रसिद राखेको</td></tr>
<tr><td></td><td>जम्मा</td><td>४४००००.००</td><td></td></tr>
</table></td><td>४,४०,०००.००</td></tr>
<tr><td>४५.</td><td>पेश्की बाँकीः आर्थिक कार्यविधी नियमावली, २०६४ को नियम ८० मा सरकारी कामकाजको निमित्त एक आर्थिक बर्षमा गएको पेश्की रकम सोही आर्थिक बर्षमा फछर्यौट हुन नसकेमा कार्यालय प्रमुखले त्यसरी फछर्यौट हुन बाँकी रहेको पेश्की रकमको नाम नामेसी सहित के के बापत पेश्की गएको हो सो समेत खुलाई जिम्मेवारी अर्को आर्थिक बर्षमा सारी प्रमाणित गर्नुपर्ने र यसरी सारिएको पेश्की यस नियमावली बमोजिम फछर्यौट गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले निम्न बमोजिम यो बर्ष गएको पेश्की रु.१२,९८,७३५.८४ हालसम्म फछर्यौट नगरेको हुँदा जिम्मेवारी सारी नियमानुसार फछर्यौट गर्नुपर्ने रु.
<table>
<tr><th>सि.नं</th><th>ब.उ.शि.</th><th>पेश्की लिनेको नाम</th><th>पेश्की रकम</th></tr>
<tr><td>१</td><td>गा.पा.पूँजिगत</td><td>लक्ष्मी नारायण चौधरी</td><td>९००००.००</td></tr>
<tr><td>२</td><td rowspan="2">गा.पा.चालु</td><td>उपेन्द्र साह</td><td>३००००००.००</td></tr>
<tr><td></td><td>ओमप्रकाश चौधरी</td><td>१६४९७०.००</td></tr>
<tr><td>३</td><td rowspan="2">संघ सशर्त चालु</td><td>अभिषेक चौधरी</td><td>३००००००.००</td></tr>
<tr><td>४</td><td>दलित जनजाति उत्थान केन्द्र</td><td>४४३७६५.८४</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>जम्मा</td><td>१,२९८,७३५.८४</td></tr>
</table></td><td>१२,९८,७३५.८४</td></tr>
<tr><td>४६.</td><td>आ.ले.प. बेरुजु सम्बन्धमाः आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ९६ (३) मा कार्यालयले आन्तरिक लेखापरीक्षणबाट औल्याईएका बेरुजु अन्तिम लेखापरीक्षण हुनुभन्दा अगाडि नै नियमित गराउनुपर्नेमा नियमित गराई वा प्रमाण पेश गर्नुपर्नेमा प्रमाण पेश गरी वा असुल उपर गर्नुपर्नेमा असुल उपर गरी बेरुजु लगत कट्टा गर्नु गराउनुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले आन्तरिक लेखापरीक्षणबाट औंल्याइएको निम्न बमोजिमका बेरुजुहरु अन्तिम लेखापरीक्षण अवधि सम्म फछर्यौट भएको देखिएन।</td><td></td></tr>
<tr><td>४६.१.</td><td>स्थानीय तहका जनप्रतिनिधिको सेवासुविधा प्रदेश कानुन बमोजिम हुने कानुनी व्यवस्था छ तर गाउँपालिकाले पालिका स्तरीय निर्णय गरि मेयर उपमेयर तथा वडा अध्यक्षलाई मासिक रुपमा अतिथि संस्कार को नाममा सुविधा लिँदै आएकोमा सो बापतको रकम निजहरुबाट असुल उपर गर्नुपर्ने रु.</td><td>४,४४,०००.००</td></tr>
<tr><td>४६.२.</td><td>देहायको तलबी गोश्वारा भौचरमा सामाजिक सुरक्षा कर बापतको रकम दाखिला गरेको नदेखिएकोले दाखिला गरी नियमित गर्नुपर्ने रु.
<table>
<tr><th>मिति</th><th>गो.भौ.न.</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td>२०७६/०८/०८</td><td>६४</td><td>४२५८.२८</td></tr>
<tr><td>२०७६/०८/१२</td><td>६७</td><td>२६३१.००</td></tr>
<tr><td>२०७६/०९/२९</td><td>११३</td><td>५६३.४०</td></tr>
</table></td><td>१०,७८५.५२</td></tr>
</table>

दफा	भौ.नं., मिति र ब्यहोरा	बेरुजू रकम
	२०७६/०९/११ | १०७ | ११८२.०८ २०७६/०८/२६ | ८४ | ९५०.७६ २०७६/११/१२ | २३६ | १२००.०० जम्मा | १०,७८५.५२	
४६.३.	२७६-२०७७/०३/१०: सार्वजनिक खरिद नियमावलीको नियम ८५बमोजिम एक लाख भन्दा बढी पाँच लाख सम्म लागत अनुमान भएको मालसामान खरिद गर्दा न्यूनतम तीन वटा विक्रेताबाट दररेट माग गरी न्यूनतम दररेटमा उपलब्ध गराउने विक्रेताबाट मालसामान खरिद गर्नुपर्ने कानुनी व्यवस्था भएता पनि पालिकाले सो नगरी मंगलेश्वर एग्रोभेट सप्लायर्स बाट सोझै पशु सम्बन्धि औषधि खरिद गरेको पाईएकोले नियमसम्मत नदेखिएको रु.	१,४५,८४९.००
४६.४.	३०८-२०७७/३/२९: पालिकाको नाममा रहेको टाटा सुमो गाडी मर्मत गर्दा लागत तथा आवश्यक प्राविधिक मूल्यांकन नगरी रकम भुक्तान गरेकोमा सोको कागजात संलग्न गरि नियमित गर्नुपर्ने रु.	१,९५,०००.००
४६.५.	देहायका तलबी गोश्वारा भौचरमा सामाजिक सुरक्षा कर बापतको रकम दाखिला गरेको नदेखिएकोले दाखिला गरी नियमित गर्नुपर्ने रु. गो.भौ.न. | रकम ७६ | १४४२.०० १० | ४२९६.०० २१ | ८३९९.४६ ३१ | ९९९३.७३ ३३ | १४४२.२० १२ | १४३९.६० ३५ | ३५९.९० ५३ | ३५९.९० ७४ | ३५९.९० जम्मा | २८,०९२.६९	२८,०९२.६९
४६.६.	कोभिड-१९ रोकथाम, पूर्व तयारी नियन्त्रण तथा राहत सामाग्री खरिद गर्दा पेश्की मार्फत खरिद गरेकोले देखियो। यस्तो कार्यलाई नियन्त्रण गरी खरिद गर्नुपर्ने देखिन्छ।	
	• **कोभिड-१९ तर्फः**	
४७.	**कोभिड-१९:** विश्वमाहामारीको रुपमा फैलिएको कोभिड-१९ लाई नियन्त्रण तथा रोगथामको लागि अर्थ मन्त्रालयको च.नं.६९४, मिति २०७६।१२।२१ को पत्रानुसार प्रत्येक स्थानीय तहमा "कोरोना संक्रमण रोकथाम नियन्त्रण र उपचार कोष" स्थापना गरी सोही कोषबाट खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ। यस पालिकाले उपरोक्त अनुसारको कोष गरेको छैन। स्थानीय तहको संचित कोषबाट र प्रदेश कोभिड कोषबाट रकम प्राप्त गरी कोषमा जम्मा नगरी खर्च गरेको छ।	
४७.१.	**आय-व्ययः** पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार कोभिड-१९ तर्फ आम्दानी र खर्च निम्नानुसार रहेको छः प्राप्त रकम | खर्च रकम आम्दानीको शिर्षक | रकम | खर्च शिर्षक | रकम प्रदेश सञ्चित कोषबाट | १०००००००.०० | राहत वितरण | ९१३५७००.००	

दफा	भौ.नं., मिति र ब्यहोरा				बेरुजू रकम
	स्थानीय तहको आफ्नै बजेट विनियोजन भएको	१९००००००	क्वारेन्टिन होल्डिङ्ग सेन्टर निर्माण तथा व्यवस्थापन	०	
	संघीय कोभिड कोषबाट	४७७३००	जनशक्ति परिचालन	३०३४९३०	
		०	औषधि एवं स्वास्थ्य उपकरण तथा सामाग्री खरिद	२४९५३८०	
		०	अन्य शिर्षकमा	४७८२१५५	
		०	बाँकी मौज्दात	१०२९१३५	
	जम्मा	**२०,४७७,३००**	**जम्मा**	**२०,४७७,३००**	

४७.२. **क्वारेन्टाईन व्यवस्थापनः** पालिकाले देहायका ३ वटा क्वारेन्टाईन व्यवस्थापन गरी संचालन भएको देखिन्छ। क्वारेन्टाईन संचालन तथा व्यवस्थान बापत रु. २०,८९,०२५.१३ खर्च गरेको छ। क्वारेन्टिनमा रहेको बेड संख्या, बसेको संख्या तथा संचालन खर्च देहाय बमोजिम रहेको छ।

क्र. स.	क्वारेन्टाईनको नाम	बेड संख्या	दैनिक रुपमा बसेको अधिकतम संख्या	आषाढ मसान्त सम्म क्वारेन्टिनमा बस्नेको कुल संख्या	संचालन तथा व्यवस्थापन खर्च
१	ने.रा.प्रा.वि.विर्ता, नैकाटोल	१००	५४	१४९	२०८९०२५.१३
२	जनता मा.वि.	१००	५४	६८	
३	गडहल मा.वि.	१००	६४	६४	
	जम्मा	३००	१७२	२८१	२०८९०२५.१३

३ वटा क्वारेन्टाईन संचालन तथा व्यवस्थापन प्रयोजनको खर्च एकमुष्ठ रु. २०,८९,०२५.१३ देखिएकोले कुन क्वारेन्टाईनमा कति खर्च भएको हो सो को एकिन गर्न सकिएन।

४७.३. **राहत सामाग्री खरिदः** पालिकाले राहत वितरणको लागि देहायका खाद्यान्न सामाग्री शिलबन्दी दरभाउको माध्यमबाट दररेट माग गरि वडा कार्यालयलाई पेश्की उपलब्ध गराएको देखिन्छ। पालिकाबाट उपलब्ध दररेट वडाले खरिद गरेका छन। उक्त खाद्यान्न सामाग्रीहरु वडाहरुले रु.९१,३५,७००.०० को खरिद गरेको देखिन्छ। खरिद गरिएका राहत सामाग्री गुणस्तरयुक्त थिए वा थिएनन, सम्बन्धित विशेषज्ञबाट गुणस्तर परीक्षण गराई मात्र वितरण गर्नुपर्नेमा गुणस्तर परीक्षण नगराई वितरण गरेको देखियो। सामाग्री खरिद गर्नुपूर्व वितरण गर्ने घरधुरी, जनसंख्या तथा वास्तविक रूपमा राहत उपलब्ध गराउनै पर्ने घरधुरी,जनसंख्या कति हो सो को आँकलन तथा योजना बेगर खरिद गरेको छ।

राहत सामाग्री	खरिद परिमाण	दर	रकम
चामल	१२३०७० के.जि.	४२.५०	५२३०४७५.००
दाल	७८६४ के.जि.	११५.००	९०४३६०.००
खाने तेल	१०१२२ लि.	१६६.००	१६८०२५२.००
नुन	४४४३ के.जि.	२०.००	८८८६०.००
चिउरा	१५७२८ के.जि.	५२.००	८१७८५६.००
चिनि	४४४३ के.जि.	७५.००	३३३२२५.००
विविध खर्च	-	-	८०६७२.००

दफा	भौ.नं., मिति र ब्यहोरा	बेरुजू रकम
	जम्मा ९,१३५,७००.००	
४७.४.	**राहत सामाग्री वितरणः** राहत सामाग्री वितरणको वडागत विवरण निम्न अनुसार छः वडा नं: लाभग्राही परिवार: राहत सामाग्रीको मूल्य १: ६७७: १३५२६४०.०० २: ९५०: १८११३३०.०० ३: ९०८: १८४१६४०.०० ४: ६५५: १३०८८००.०० ५: ६५५: १३२१७६०.०० ६: ५९८: ११७९५३०.०० **जम्मा**: ४,४४३: ८,८१५,७००.०० पालिकाले ४ सदस्यसम्म भएको प्रति परिवार रु.१३४०.००का दरले र ४ सदस्य भन्दा बढी भएको प्रति परिवार रु.२१४०.०० का दरले राहत वितरण गरेकोमा बास्तविक राहत प्राप्त गर्ने परिवारको लगत व्यवस्थित गरेको छैन। लगत व्यवस्थित नगरेकोले वास्तविक राहत पाउनेले मात्र लाभ पाए भन्न सक्ने अवस्था छैन।	
४७.५.	**जोखिम भत्ताः** पालिकाले कोरोना नियन्त्रण तथा रोकथाम कार्यमा खटिएका देहाय बमोजिम जोखिम भत्ता भुक्तानी गरेको देखियो। जोखिम भत्ता वितरण कार्यको प्रतिवेदन राखेको छैन। जोखिम भत्ता वास्तविक कोभिड सम्बन्धि कार्य गरेकै दिनको मात्र भुक्तानी भएको हो भन्न सक्ने अवस्था छैन। **जोखिम भत्ता पाउनेको विवरण**: **संख्या**: **भत्ताको प्रकार**: **खर्च रकम** स्वास्थ्यकर्मी: ३२: कोभिड जोखिम: १८३७३९५.०० प्रशासनिक कर्मचारीहरु: ५: कोभिड जोखिम: ३५६५३५.०० सुरक्षाकर्मी: १४: कोभिड जोखिम: १७००००.०० प्राविधिक कर्मचारी: ४: कोभिड जोखिम: १३५०००.०० अन्य सहयोगी: १७: कोभिड जोखिम: ५३६०००.०० : : **जम्मा**: **३,०३४,९३०.००**	
४८.	**अनुगमन तथा सम्परीक्षण** - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८४ मा बेरुजू फछ्र्यौट गर्ने व्यवस्था रहेको छ ।सोही एनको दफा ८४(२)(घ) मा बेरुजू फछ्र्यौट गर्ने गराउने काम कर्तव्य प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको हुने व्यवस्था छ। पालिकाबाट यो वर्ष सम्परीक्षणको लागि अनुरोध पत्र पेश हुन नआएकोले सम्परीक्षण भएको छैन।	
४९.	**संचित कोष तथा बेरुजुको स्थीतिः** पालिकाको संचितकोषको विवरण, बेरुजु (विनियोजन, राजश्व, धरौटी र अन्य कारोबार) वर्गिकरण र अध्यावधिक बेरुजुको स्थीति क्रमश : अनुसूची १, अनुसूची २ र अनुसूची ३ मा समावेश गरिएको छ।	

स्थानीय संचितकोष विवरण
२०७६/७७

अनुसूचि १
रु हजारमा

सि.न.	स्थानियतह	जिल्ला	आय									व्यय				मौज्दात
			लेखापरीक्षण रकम	बेरुजु रकम	बेरुजु प्रतिशत	गत वर्षको जिम्मेवारी	संघ तथा प्रदेश अनुदान	राजस्व बाँडफाँड रकम	आन्तरिक आय	अन्य आय	जम्मा आय	चालु खर्च	पूँजिगत खर्च	अन्य खर्च	जम्मा खर्च	
						१	२	३	४	५	६(२+३+४+५)	६	७	८	९(६+७+८)	१०(१+६-९)
१	बारागढी गाउँपालिका	बारा	५८२२९०	११४७१	१.९७	६७०७७	२२०४०६	४८२२७	२९३३	२२३३९	२९३९०५	१४६३६६	१०७२५७	३४७६२	२८८३८५	७२५९७

बेरुजु वर्गीकरण (विनियोजन, राजश्व, धरौटी र अन्यकारोबार)
२०७६/७७

अनुसूची-२
(रु हजारमा)

सि.न.	स्थानियतहको नाम	जिल्ला	प्रारम्भिक बेरुजु			प्रतिक्रियाबाट फछ्यौट			बाँकी बेरुजु			बाँकी बेरुजु								
			दफा संख्या			दफा संख्या			दफा संख्या				नियमित गर्नुपर्ने						पेश्की	
			सैद्धान्तिक	लगती	रकम	सैद्धान्तिक	लगती	रकम	सैद्धान्तिक	लगती	रकम	असुल गर्नुपर्ने	अनियमित भएको	प्रमाण कागजात पेश नभएको	जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा	कर्मचारी	अन्य	जम्मा
१	बारागढी गाउँपालिका	बारा	४९	२३	११४७१	०	०	०	४९	२३	११४७१	३७२१	४८५१	१६००	०	०	६४५१	८५५	४४४	१२९९

अद्यावधिक बेरुजु स्थिति
२०७६/७७

अनुसूची-३
(रु हजारमा)

क्र.स.	स्थानियतहको नाम	जिल्ला	गत बर्ष सम्मको बाँकी बेरुजु	समायोजन	गत वर्षको यथार्थ बेरुजु	सं प को लागि अनुरोध भइ आएको रकम	संपरीक्षण भएको रकम	संपरीक्षण गर्न नमिलेको रकम	कारवाही गर्न बाँकी रकम	गत वर्षसम्मको बाँकी रकम	यो वर्षको थप रकम	५८ औं प्रतिवेदन सम्मको बाँकी बेरुजु	५८ औं प्रतिवेदन सम्मको बाँकी बेरुजु मध्ये पेश्की
१	बारागढी गाउँपालिका	बारा	२२८६७	०	२२८६७	०	०	०	०	२२८६७	११४७१	३४३३८	१८४४

ے